

REFERAT |KRS| Formannskapet (2007-2011) d. 15-06-2011

Mødedato Onsdag d. 15. juni 2011 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Endring av 17. mai-komiteens sammensetting.....	3
1. tertialrapport 2011 Driftsdelen.....	6
1. tertialrapport 2011 - Investeringsdelen.....	35
Sommerfullmakt til ordføreren 2011.....	50

Punkt 64/11: Endring av 17. mai-komiteens sammensetting

Dato: 01.06.2011
Saksnr.: 201101198-4
Arkivkode E: X01
Saksbehandler: Stein Tore Sorthe

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
15.06.2011

Endring av 17. mai-komiteens sammensetting

Hovedkomiteen for 17. mai i Kristiansand er satt sammen av 13 politisk valgte medlemmer – ett medlem fra hvert av partiene som er representert i bystyret (11), samt ett medlem fra kulturstyret og ett medlem fra oppvekststyret. Funksjonstiden for alle medlemmene er to år. For å sikre kontinuiteten ble det fra 2006 innført en rullering, hvor halvparten av medlemmene velges hvert år. På tross av dette, og av ulike årsaker oppstår det tidvis problemer med å fylle alle plassene i komiteen. Årets 17. mai-komité har hatt 10 medlemmer.

Komiteen har normalt fire forberedende m ter; i januar, mars, april og mai, samt et evalueringsmøte i slutten av mai. I tillegg er det to tekniske m ter hvor sekretær og enkelte av komiteens medlemmer har møte med politi, parkvesen, ingeniørvesen, parkeringsselskap og andre aktuelle aktører. Komiteen er direkte underlagt formannskapet og administreres av sekretær i Kulturdirekt rens stab (40%-stilling). Komit medlemmene mottar møtegodtgjørelse i henhold til kommunens reglement. For oppgaver på selve 17. mai gis det godtgjørelse for inntil fire m ter.

Erfaringene er at det først og fremst er på selve nasjonaldagen at det er behov for personell, mens forarbeidet i all hovedsak utføres administrativt av sekretæren. En undersøkelse gjennomført av sekretæren viser at oppgaver som i Kristiansand er tillagt komiteen, l ses i større grad av frivillige organisasjoner i andre byer.

Kulturdirektøren mener at det ikke er behov for en 17. mai-komité i Kristiansand med 13 medlemmer. En mindre komité vil være mer arbeidseffektiv, mindre kostnadskrevenende og langt enklere å oppnevne/rekruttere. Supplert med personell fra frivillige organisasjoner, slik at alle praktiske arbeidsoppgaver og ulike representasjonsoppgaver på selve 17. mai blir forsvarlig ivaretatt, bør det være tilstrekkelig med fem medlemmer i komiteen.

[Forslag til vedtak:](#)

1. Hovedkomité for 17. mai i Kristiansand skal bestå av fem medlemmer.
2. Valg- og honorarkomiteen velger komitéleder og fire medlemmer etter forslag fra partiene som er representert i formannskapet. Funksjonstiden er fire år og følger kommunevalgperioden.
3. Til å utføre representasjons- og arbeidsoppgaver 17. mai engasjeres nødvendig personell fra frivillige organisasjoner. Organisasjonene godtgjøres for arbeidet etter nærmere avtale.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: ingen

Punkt 65/11: 1. tertialrapport 2011 Driftsdelen

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Trykt vedlegg til 1. tertialrapp drift 2011

Saksprotokoll økonomi

Saksprotokoll organisasjon

Saksprotokoll Kristiansand Eiendom

Saksprotokoll Oppvekstsektoren

Saksprotokoll H/S

Saksprotokoll Kultur

Saksprotokoll Teknisk

Dato: 26.05.2011
Saksnr.: 201105486-1
Arkivkode E: 212
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen, Randi Bentsen og Terje Fjellvang

Saksgang	Møtedato
Kommunalutvalget	07.06.2011
Formannskapet	15.06.2011
Bystyret	22.06.2011

1. tertialrapport 2011 Driftsdelen

Sammendrag:

I 1. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten er delt i to, en investeringsdel og en driftsdelen. Sektorvise rapporter etter årets 4 første måneder samt utenomsektorielle forhold, danner grunnlaget for den samlede vurderingen.

Fraværsmeldinger og resultatene for medarbeiderundersøkelsen fremgår også i denne saken. Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i handlingsprogram-sammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

Revidert nasjonalbudsjett 2011 innebærer isolert sett en nedgang i de frie inntekter til Kristiansand kommune på om lag 10 mill kr. Bedre skatteinngang enn landssnittet på slutten av fjoråret og god inngang hittil i år gir imidlertid grunnlag for å øke inntektsanslaget tilsvarende merutgiftene pga lønnsoppgjøret.

I tillegg gis det i kommuneproposisjonen for 2012 signaler om høyere vekst i frie inntekter enn lagt til grunn i vedtatt handlingsprogram (om lag 15 mill kr høyere).

Rådmannen foreslår i denne saken enkelte rammeendringer. De er hovedsakelig knyttet opp mot oppfølging av politiske vedtak, endrede rammebetingelser og i liten grad knyttet opp mot ny aktivitet. De største postene er knyttet til tilskudd overskridelse for vintervedlikeholdet på 10 mill kr og økt tilskudd til private barnehager (7,5 mill kr i rammeøkning – resten finansiert innenfor sektoren).

Økonomi, kultur og Kristiansand Eiendom melder om at virksomheten holdes innenfor budsjettet forutsatt tilførsel av budsjettmidler som lagt til grunn i saken og bruk av disposisjonsfond.

For Kristiansand Eiendom skyldes dette at vedlikeholdsmidler avsettes til neste år i henhold til ny vedlikeholdsstrategi. Drifts- og serviceavdelingen har imidlertid store utfordringer med driften og setter i gang omfattende tiltak.

Helse- og sosialsektoren melder om et prognostisert underskudd på 13,4 mill kr. Det gjelder i hovedsak overskridelser for omsorgstjenestene. Basert på denne prognosen forventes det at sektoren ved årets slutt vil ha et negativt disposisjonsfond på om lag 39 mill kr.

Teknisk sektor melder om et forventet underskudd på om lag 0,8 mill kr knyttet til næringsavfall. Oppvekst melder om et samlet forventet underskudd på omlag 4,4 mill kr fordelt på skole (2 mill kr) og barnehage (2,3 mill kr).

Organisasjon melder om forventet underskudd på 3,2 mill kr. Det er settes i verk tiltak for å redusere overskridelsen.

Endringene i rådmannens forslag til tertialrapport innebærer at det må brukes om lag 14,5 mill kr fra det sentrale disposisjonsfondet.

Foreløpige anslag for netto driftsresultat er på mellom 10 mill kr og 25 mill kr. Det er knyttet usikkerhet til prognosene fra sektorene, og det settes i verk tiltak for å sikre budsjettbalanse.

Det er vanskelig å gi en god prognose for hele bykassen. Resultatet er avhengig av hvor mye sektorene må bruke av sektorfondene, samt utviklingen innen netto finans, pensjonsutgifter og utviklingen innen skatteinntekten.

	Budsjett 2011	Prognose 2011
Korrigert netto driftsresultat	13,8	-16,3
Avsetning til energiverksfondet	-13,4	-13,4
Overføring til investering	0,0	-6,0
Bruk/avsetning til disposisjonsfond	-0,4	35,7

Korrigert for bruk/avsetning bundne fond samt bundet overføring av investeringsmoms fra drift til investering

For å finansiere prisjustering av Energiverksfondet og overføring til investeringsprosjekter må det brukes 36,1 mill kr av det sentrale disposisjonsfondet. I tillegg anbefales det at det overføres 9 mill kr til sektorfondene som kompensasjon for forhold i 2010.

Samlet sett tappes det sentrale disposisjonsfondet med 14,5 mill kr og vil være på om lag 44 mill kr etter 1. tertialrapport 2011.

Totalt sett så vil det imidlertid være nødvendig å iverksette betydelige budsjettkutt som vil ramme tjenestetilbudet. Rådmannen vil således advare mot at det i den politiske behandlingen legges opp til ytterligere kostnadskrevende tiltak.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 1. tertialrapport 2011, driftsdelen, til orientering.
2. Budsjettreguleringer som er omtalt i saken vedtas.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Trykte vedlegg:

- Protokoll fra oppvekststyrets behandling av 1. tertialrapport 2011 for oppvekstsektoren
- Protokoll fra helse- og sosialstyrets behandling av 1. tertialrapport 2011 for helse- og sosialsektoren
- Protokoll fra kulturstyrets behandling av 1. tertialrapport 2011 for kultursektoren
- Protokoll fra byutviklingsstyrets behandling av 1. tertialrapport 2011 for teknisk sektor
- Protokoll fra kommunalutvalgets behandling av 1. tertialrapport 2011 for Økonomisektoren, organisasjonssektoren og for Kristiansand Eiendom
- Rapport vedr. netto finans.

Utrykte vedlegg:

- Budsjettreguleringsskjemaer
- Sektorenes tertialrapporter

Bakgrunn for saken :

1. Innledning

I 1. tertialrapport foretas det en gjennomgang av hele budsjettet. Regnskapsrapporter for den enkelte sektor, utenomsektorielle forhold som skatt, rammetilskudd og netto renter/avdrag vurderes. Rapporten er delt inn i to saker; en investeringsdel og en driftsdel.

Intensjonen med rapporten er først og fremst å gi en avviksanalyse for budsjettsituasjonen etter årets fire første måneder. Etter rådmannens mening bør det ikke foretas for store endringer i løpet av et budsjettår. Nye tiltak og omprioriteringer hører hjemme ved behandling av handlingsprogrammet når en bedre kan se konsekvensene av tiltakene i et langsiktig perspektiv.

2. Økonomiske rammebetingelser – revidert nasjonalbudsjett 2011, kommuneproposisjonen 2012, vedtatt handlingsprogram 2011-2012

2.1 Revidert nasjonalbudsjett 2011

Skatteanslaget er justert opp med 1,3 milliarder kr, men dekker ikke merutgiftene ved lønnsoppgjøret på om lag 2 milliarder kr.

For Kristiansand kommune betyr dette samlet sett om lag 10 mill kr mindre realvekst i frie inntekter. Skatteveksten var imidlertid på slutten av 2010 meget god. Denne utviklingen har fortsatt i 2011 og rådmannen vil anbefale at frie inntekter (skatt og rammetilskudd) oppjusteres tilsvarende merutgiftene på lønn.

2.2 Kommuneproposisjonen 2012

Regjeringen legger opp til en økning i kommunesektorens inntekter på mellom 5 og 6 milliarder kroner i 2012 sammenlignet med statsbudsjettet 2011. For de frie inntekter legges det opp til en realvekst på 3,75-4,25 milliarder kroner. Økte demografikostnader er beregnet til 2,5 mrd. kr, der frie inntekter antas å måtte finansiere ca. 2,1 (øremerkede tilskudd og gebyrer er forutsatt å finansiere 0,4). Av de frie inntektene er det forutsatt at økt dagtilbud til demente skal dekkes. I tillegg må veksten i frie inntekter dekke forventede økte pensjonskostnader og økte renteutgifter.

Rundt 5 mrd. til kommunene for å ivareta samhandlingsreformen, der anslaget for Kristiansand er om lag 77 mill kr. Særskilt kompensasjon for urimeligheter finansieres innenfor veksten i frie inntekter.

I vedtatt handlingsprogram er det forutsatt en vekst på i overkant av 1% årlig mot 1,5% i kommuneproposisjonen dvs om lag 15 mill kr mer enn lagt til grunn i vedtatt handlingsprogram. Det er imidlertid et usikkerhetsmoment knyttet til hvor store bindinger staten gir i forhold til veksten i frie inntekter.

Det er ingen endringer i kommuneproposisjonen vedrørende tilbakeføring av storbytillegg til de fire største byene i Norge (Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger) fra 2011. Dette betyr at Kristiansand fortsatt står utenfor denne ordningen som i 2011 hadde gitt oss 26 mill kr økte frie inntekter (316 kr pr innbygger).

2.3 Vedtatt handlingsprogram 2011-2014 og reserver pr. 31.12.10

I vedtatt handlingsprogram 2011-2014 er det følgende korrigert netto driftsresultat:

i mill kr	2011	2012	2013	2014	Sum
Korrigert netto driftsresultat*	13,8	37,6	11,5	-15,5	47,3
Avsetning til energiverksfondet (prisjustering)	-13,4	-13,4	-13,4	-13,4	-53,6
Bruk/avsetning disposisjonsfond	-0,4	-24,2	1,9	28,9	6,3

*Korrigert for bruk/avsetning bundne fond samt bundet overføring av investeringsmoms fra drift til investering

Vedtatt handlingsprogram er et meget stramt opplegg. Flere av tjenestene slet med å holde aktiviteten innenfor budsjetttrammene i fjor. Økt press på spesielt omsorgstjenesten og barnehagetjenesten som følge av endret demografi, kompenseres ikke fullt ut i perioden. Presset på tjenesten vil dermed øke. Det er en stor utfordring å få realisert foreslåtte innsparinger.

Rådmannens ledergruppe vurderer om det må fremmes ytterligere innsparingstiltak fom 2013 slik som antydnet i vedtatt handlingsprogram 2011-2014.

Bystyret har i kommuneplanen vedtatt en målsetting om et netto driftsresultat på 2% av driftsinntektene dvs om lag 100 mill kr i året.

Regnskapet for 2010 viser et positivt korrigert netto driftsresultat (korrigert for bundne fond) på 39,7 mill kr som i hovedsak skyldes langt bedre skatteinntekter enn forutsatt:

- økning av frie inntekter – spesielt på slutten av året (i positiv retning)
- reduserte netto finanskostnader (i positiv retning)
- streiken (i positiv retning)
- overskridelser på sektorene (24 mill kr i negativ retning)

Det er ved utgangen av 2010 44,3 mill kr på det sentrale disposisjonsfondet (justert for negative sektorfond). Det er i tillegg 86,1 mill kr på fond for amortisering av premieavvik.

2.5 Sammenligninger med andre kommuner (ASSS-prosjektet)

I årsrapporten er det foretatt sammenligninger med andre kommuner vedr. overordnede nøkkeltall for økonomien i kommunene. Konklusjonen er at Kristiansand kommune har lavere frie inntekter enn gjennomsnittet av de øvrige kommunene, men likevel høyere netto driftsutgifter per innbygger. I tillegg har Kristiansand hatt et høyere investeringsnivå som dermed gir en større avdragbelastning. Dette innebærer samlet sett at kommunens økonomiske handlefrihet er vesentlig svakere enn sammenlignbare kommuner.

3. Utenomsektorielle og tverrsektorielle forhold – sektor 9

3.1. Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd

Skatteinngangen må ses i sammenheng med inntektsutjevningen i rammeoverføringene. Skatteinngangen for Kristiansand kommune viser ved utgangen av april en betydelig merinntekt i forhold til opprinnelig periodisert budsjett. I og med at denne periodiseringen bygger på fjorårets skatteinngang, gir denne metoden i år et for unøyaktig bilde av situasjonen. Grunnen til dette er at skatteandelen av frie inntekter er betydelig redusert på skatt som gjelder 2011, dvs for innbetalingene som kommer fra mars og utover i året. Det er

derfor svært vanskelig å periodisere budsjettet på en god måte nå i 2011. Utviklingen de senere årene har vist store svingninger i fordelingen av skatt på første og andre halvår. Pr april er skatteveksten for landet på 0,2 %, mens Kristiansand kommune har en økning på 2,2 %. Skatteveksten har pr april dermed vært ca 2,0 %-poeng over landsgjennomsnittet.

Skatteanslaget og rammetilskuddet foreslås justert noe mer enn beregninger utført av KS skulle tilsi. Lønnstilleggene i både privat og offentlig sektor har blitt høyere enn forutsatt. Dette bør bety økte skatteinntekter også for Kristiansand kommune. Utviklingen hittil i år tilsier derfor at Kristiansand kommune antas å få noe lavere reduksjon i skatteinntekten enn landet forøvrig. I revidert nasjonalbudsjett legger Regjeringen til grunn at skatteinntektene skal reduseres med 5,4 % i 2011. Dette er 0,8 % lavere reduksjon enn anslått i statsbudsjettet. Rådmannen foreslår samlet å øke skatteanslaget med 62,8 mill kr. Prognosene våre er svært usikre fordi inntektsutjevningen er avhengig av skatteveksten på landsbasis.

Rammetilskuddet foreslås redusert med 30,9 mill kr. Til fradrag i reduksjonen kommer at kommunen er tildelt kr 200.000 i prosjektskjønn. Beløpet skal dekke andel av et prosjekt på lønnsavdelingen. Videre har kommunen fått overført prosjektskjønn med 1,75 mill kr som skal videreformidles til Knutepunkt Sørlandet. Samlet reduksjon i rammeoverføringene blir dermed 28,95 mill kr. Samlet styrking av budsjettet blir da 31,9 mill kr fra skatt og rammetilskudd.

Når det gjelder eiendomsskatten er arbeidet med klagebehandlingen etter omtakseringen nettopp startet opp. Det er derfor foreløpig ikke grunnlag for å foreslå endringer i budsjettet.

3.2 Netto Finans

Her tas inn en kort omtale av finansområdet og finansforvaltningen. Mer utfyllende informasjon gis i eget trykt vedlegg til saken.

Renter, avdrag og gjeld

Totalt utbytte fra Agder Energi til utdeling er opprettholdt med 900 mill kr. Vår andel blir 47,554 mill kr etter fradrag for eierutlegg. Beløpet som gjelder nedsettelse av egenkapitalen skal sannsynligvis likevel føres som en inntekt i driftsregnskapet. Det vil bli merinntekt i driften på 5,281 mill kr som foreslås overført til investeringsregnskapet for å sikre at finansieringen av investeringer i hovedsak opprettholdes. Jf også kommentarer i 1. tertialrapport investeringsdelen.

Utbytte fra Agder Bomdrift blir utbetalt i 2011 for 2009 med kr 500.000 og for 2010 med 3,0 mill kr. Det er opprinnelig budsjettert utbytte med kr 500.000 i 2011.

Utbytte fra Avfall Sør Næring AS for 2010 antas å bli utbetalt med ca 4,4 mill kr. Det er opprinnelig budsjettert utbytte med kr 3.665.000 i driften. Hoveddelen av budsjettert utbytte erstattes også her ved bruk av egenkapital. Utbyttet blir derfor 2,2 mill kr lavere enn budsjettert i driften. Jf også kommentarer i 1. tertialrapport investeringer.

Utbytte fra Kristiansand Kino Holding AS for 2010 utgjør 0,5 mill kr.

Utbytte fra Sørlandshallen Eiendom AS er utbetalt i 2011 for 2009 med 1,0 mill kr. I tillegg kommer utbytte for 2010 med 0,5 mill kr. Det er ikke budsjettert utbytte i opprinnelig budsjett.

Utbytte fra KNAS for 2010 ventes å bli 10 mill kr. Beløpet forutsettes benyttet til styrking av vintervedlikeholdet på kommunale veier jf overskridelsene på teknisk sektor

Bykassens lånegjeld utgjør 5.583 mill kr pr 30.04.2011. Dette er en økning på 323 mill kr i forhold til 31.12.2010. Nye låneopptak er gjennomført med 350 mill kr hittil i år. I tillegg kommer refinansiering av forfalt sertifikatlån. Gjennomsnittlig rentesats for gjeldsporteføljen

sett under ett er ca 3,6 % ved utgangen av første tertial. Rentenivået har hittil i år vært noe lavere enn budsjettet. Renteutgifter foreslås derfor nedjustert med 15 mill kr.

Energiverksfondet – langsiktig forvaltning

Totalporteføljen har i årets fire første måneder gitt en avkastning på 0,4 %. I kroner utgjør avkastningen 2,5 mill. Markedsverdien av totalporteføljen ved starten av året var 652,3 mill kr. Ved utgangen av første tertial er den på 656,3 mill kr, hvilket innebærer en økning på 4 mill kr. Det ble i perioden netto tilført 1,4 mill kr til bykassen. Renter Norge anlegg er den aktivklassen som bidrar mest positivt til avkastningen med 2,3 mill kr, etterfulgt av Renter Norge omløp (obligasjoner) 1,9 mill kr. Siden oppstart av porteføljeforvaltningen 31.10.03 viser totalporteføljen en årlig avkastning på 4,0 %.

Budsjettet avkastning er i år 35,8 mill kr. I 2. og 3. tertial må vi oppnå en avkastning på 33,3 mill kr for å nå budsjettet. Til sammenligning oppnådde vi en avkastning på 26 mill kr i 2 og 3. tertial i 2010 og 22 mill kr i tilsvarende periode i 2009. Det er svært tvilsomt om det er mulig å oppnå et like godt resultat i år, men det kan heller ikke utelukkes. På bakgrunn av dette foreslår rådmannen å nedjustere avkastningen fra energiverksfondet med 10 mill kr.

3.3 Andre forhold i sektor 9

Pensjonsutgifter

Prognosene for årets premieavvik er foreløpig usikre. Når det gjelder KLP forventes at beregnet arbeidsgivers andel på 15 % vil medføre en overdekning på 3,4 mill kr i forhold til reell premieinnbetaling. Premieavviket knyttet til KLP ventes imidlertid å bli redusert med ca 2,22 mill kr inkl arbeidsgiveravgift.

Når det gjelder KKP, ventes økning i premie pga årets lønnsoppgjør å kunne dekkes av premiefondet i pensjonskassen. Det er foreløpig usikkerhet når det gjelder premieavviket.

Samlet viser derfor pensjonspremie og premieavvik en svekkelse av resultatet på 2,22 mill kr. Rådmannen vil om nødvendig fremme forslag om ytterligere budsjettendringer i 2. tertialrapport.

Integreringstilskudd

Prognosene for integreringstilskuddet innebærer at budsjettet beløp må reduseres med 2,801 mill kr. 80 % av beløpet dvs 2,241 skal i tråd med tidligere praksis, dekkes ved reduksjon av sosialtjenestens budsjett jf kommentarer under helse og sosialsektoren.

Tilskudd til renter og avdrag

Tilskuddsordningene knyttet til skolebygg, Reform 97 og ordningen med tilskudd til kirker, omsorgsboliger og sykehjem er samlet budsjettet med 27,8 mill kr. Det foreslås ikke korreksjon i 1. tertialrapport, da Husbankens gjennomsnittlige flytende rentesats frem til august ligger svært nær det budsjettete 2,78 % på årsbasis.

Momskompensasjonsordningen

Kompensasjon fra driften ligger foreløpig reelt noe høyere enn fjorårets nivå. Kompensasjon fra investeringer ligger foreløpig noe lavere enn budsjettet. Korreksjonene i 1. tertialrapport investeringer er totalt sett ikke så betydelig at rådmannen foreslår endring av momskompensasjonen nå.

Avdrag fra KBR

Det er opprinnelig budsjettet en inntekt i driften på kr 966.000. Inntekten gjelder avdrag på overtatt utstyr i forbindelse med etableringen av selskapet. Da denne type inntekt skal føres i investeringsregnskapet, fjernes dette budsjettposten i driften. Korrekt inntekt i 2011 er kr 816.000 som tas inn i 1. tertialrapport investeringer.

Kompensasjon for lønn- og prisvekst

Statsbudsjettet for 2011 la til grunn en deflator med 2,8% med fordeling 3,25% lønn og 2% varer og tjenester. I revidert nasjonalbudsjett er deflatoren økt til 3,4 med fordeling 4,25% lønn og 2% varer og tjenester.

Sektorenes budsjetter blir i utgangspunktet justert med 2,5% I Kristiansand kommune blir sektorene fullt ut lønnskompensert, slik at budsjettene blir korrigert etter reell lønnsvekst. I 2011 viser KS sine beregninger en lønnsøkning på 4,26%, noe som betyr en merutgift for kommunen på 28,6 mill kr utover 18 mill kr som allerede er avsatt. Rådmannen anbefaler at sektorene kompenseres tilsvarende.

Innsparing sentralt fakturamottak

Rådmannen har i vedtatt budsjett lagt til grunn en innsparing på 470.000 kr knyttet til innføring av sentralt fakturamottak. Første gjennomgang viser at rådmannen kan trekke inn 94.000 kr fra dokumentsenderet. Rådmannen kommer tilbake til 2. tertialrapport vedrørende resterende beløp.

Prosjekt skanning av byggesaksarkivet

Produksjon forløper ihht plan med forventet ferdigstillelse inneværende år. Utgangspunktet har vært at de digitale dataene skal være tilgjengelig og lesbare i en ny versjon av saks-arkivsystemet (Public 360). Denne oppgraderingen er utsatt og bruken av dataene skjer i dag via leverandørens datasystem (WebLager). Det må påregnes at det må gjøres avtale om midlertidig bruk av dette systemet inntil nytt eller oppgradert sak-/arkivsystem foreligger. Kostnadsutviklingen i prosjektet viser et underforbruk mot bevilget beløp i størrelsesorden kr 2,7 mill.

Prosjekt omtaksering av eiendomsskatt

Selve omtakseringsprosjektet løper ihht tidsplan med ferdigstillelse av klagebehandling i løpet av høsten. Det må imidlertid påregnes at det tar noe tid å implementere nytt skattegrunnlag i den løpende driften, herunder justere eventuelle ikke-tilsiktete effekter av endret praksis. Målsetningen er videre at en oppgradert matrikkel sammen med eget fagsystem for eiendomsskatt, skal effektivisere og kvalitetssikre den løpende behandlingen av eiendomsskattesaker.

Kostnadsutviklingen i prosjektet ligger an til et merforbruk i størrelsesorden kr 2,7 mill. Ca. 2/3 av merkostnaden kan tilskrives utvidet offentlig ettersyn (1+2 uker) og kjøp av nytt fagsystem for eiendomsskatt. Øvrig merkostnader knytter seg til økte administrasjonskostnader, først og fremst gjelder dette overtid, leie/kjøp av skråfotos og godtgjørelse ifm nemndsmøter.

Merforbruket på prosjekt eiendomsskatt ses opp imot mindreforbruk på skanning av byggesaksarkivet.

Sentrale disposisjonsfond

Til å saldere netto endringer i samlet tertialrapport (se omtale under kap 4. sektorrapportene) må det brukes om lag 14,5 mill kr av sentralt disposisjonsfond. Det gjenstår da om lag 44,5 mill kr av det sentrale disposisjonsfondet (i tillegg kommer 40,6 mill kr som sektorene skylder):

Tekst	I 1000 kr
Pr. 31.12.2010	44 345
Overskudd regnskap	7 440
Ekstraordinære frie inntekter til dekning av HS negative fond*	16 025
Kultur, Sørlandshallen	-892
Teknisk årsresultat 2010, vintervedlikehold	-6 000

Teknisk årsresultat 2010, plan- og bygg	-2 500
Organisasjon, årsresultat 2010 hovedtillitsvalgte	-400
Overføring til bykassen fra sektor 1 i 1. tertialrapport	1 000
Bruk 1. tertialrapport 2011	-14 527
Rest sentralt disposisjonsfond	44 491

*dvs tilbakebetaling inn på sentralt disposisjonsfond

4. Sektorrapportene

Sektor 1 – Økonomi

Driftsbudsjettet for ordinær drift i sektoren forventes å gå i balanse under forutsetning av tilførsel av midler som nevnt i saken.

Kirkelig fellesråd - domkirken

Det har også i år falt ned murpuss fra domkirkens fasade vedrørende frost. Dette er en fare for mennesker som står eller passerer domkirken. Rådmannen foreslår at kostnader til fjerning av løs murpuss dekkes og at sikringstiltak settes i verk.

Som sikringstiltak foreslås det at det kjøpes inn 20-30 blomsterkasser som plasseres strategisk rundt domkirken for å holde publikum på tilstrekkelig avstand. Blomsterkassene beplantes og vedlikeholdes av parkvesenet.

Det har i tillegg oppstått ny taklekasje som bør tettes umiddelbart på grunn av sopproblemer i domkirkens loft/tak.

Rådmannen foreslår at det bevilges 335.000 kr til disse tre tiltakene, og at midler til årlig undersøkelse av fasadene i forbindelse med årlig frostsprengning vurderes inn i handlingsprogram 2012-2015.

Likestillingsprosjekt

Rådmannen anbefaler at midler knyttet til likestillingsprosjekt overføres fra økonomisektoren til organisasjonssektoren, personal der utbetaling til prosjektet er foretatt.

Kommuneadvokaten

På bakgrunn av omorganiseringen og tekniske justeringer foreslår rådmannen at 461.000 kr overføres til organisasjonssektoren, kommuneadvokaten.

Rammeoverføring lønn

Kommunen er tildelt 200.000 kr i prosjektskjønn til prosjekt i lønnsavdelingen og rådmannen anbefaler at midlene overføres til økonomisektoren lønningsavdelingen.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for økonomi:

Tiltak	I 1000 kr
Domkirken, fasade	335
Overføring til organisasjon, likestillingsprosjekt	-109
Overføring til organisasjon, kommuneadvokaten	-461
Lønnsprosjekt ref økt rammeoverføring	200
Sum sektor 1:	-35

Sektorens disposisjonsfond – prognose 31.12.2011

Gamle sektor 1s fond var pr. 1.01.2011 på 8,7 mill kr. På bakgrunn av omorganiseringen foretatt i 2010 foreslås følgende fordeling:

Disposisjonsfond til rettmessig fordeling	Beløp
Til teknisk sektor, by- og samfunnsenheten	1 687 881
Til organisasjonssektoren	4 039 211
Til økonomisektoren	2 042 408
Tilbakelevering ubrukte midler bykassen	1 000 000
Disposisjonsfond pr. 1. tertial 2011 fordelt	8 769 500

Rådmannen foreslår tilbakelevering av 1 mill kr til bykassen. Dette er i hovedsak ubrukte midler fra kommunalutvalget og formannskapetets tilleggsbevilgningskonto og gamle næringsprosjekter som ikke kommer til utbetaling.

Disposisjonsfond tilhørende enheter som er overført fra gamle administrasjonssektoren til økonomisektoren bør også overføres fra sektor 6 til sektor 1. Dette gjelder lønn- og regnskap, kemner og innkjøp og tilsvarer totalt negativt 127.417 kr.

Dette betyr at økonomisektorens reelle disposisjonsfond etter omfordeling er på 1.914.991 kr (2.042.408 – 127.417 kr). Fondet er i hovedsak knyttet til årsuavhengige prosjekter og det er ikke tiltenkt bruk av dette i 2011. Prognosen for 2011 blir derfor på 1,9 mill kr.

Sektor 2 og 7 - Oppvekst

Samlet sett har sektoren en merutgift i forhold til vedtatt handlingsprogram på 15 mill kr. Rådmannen foreslår å kompensere sektoren med 10,8 mill kr.

Ut over dette viser sektorens samlede prognose per 1. tertial 2011 et forventet merforbruk på om lag 4,4 mill kr på inneværende års budsjett. Fordelt på barnehage og skole viser prognosene henholdsvis -2,4 mill kr og -2,0 mill kr.

Status vedrørende vedtatt innsparingskrav på oppvekst, barnehage

Oppvekst barnehage har et negativt disposisjonsfond på 11,8 mill kr og det er i handlingsprogram 2011-2014 vedtatt nedbetalingsplan med 2,8 mill kr i 2011 og 3 mill kr i 2012,13 og 14). Andre skisserte innsparingsvedtak gjelder tiltak for å holde tildelt budsjett ramme.

Status pr. 1. tertial er at oppvekst mest sannsynlig kan dekke inn 1,4 mill kr av de 2,8 mill kr, men det er usikkerhet knyttet til følgende

- det påregnes at enkelte etterbetalinger på øremerkede statstilskudd fra 2010 kan få en positiv effekt i 2011.
- litt lavere inntekt fra refusjoner for barn fra andre kommuner er budsjettert. Refusjonsgrunnlaget pr april kan bety noe høyere inntekter enn forutsatt.
- avsetning til lavere pensjonsutgift som belastes oppvekst-barnehage i 2011-regnskapet kan bli noe lavere enn budsjettert.
- høyere meropptak 1. tertial og tilhørende merfinansiering til kommunale barnehager vil sannsynligvis medføre høyere utgifter enn budsjettert på årsbasis.

Pr 1. tertial er det normalt knyttet stor usikkerhet med hensyn til prognosen. Det forventes blant annet besparelser på administrasjon ut over vedtatte innsparingskrav som det ennå

ikke er full oversikt over. Oppvekstdirektøren finner det derfor ikke nødvendig å foreslå tiltak ut over det som er beskrevet i tertialrapporten.

Økt tilskudd til private barnehager

Formannskapet vedtok å øke tilskuddet til private barnehager med 15 mill kr. Av dette beløpet anbefaler rådmannen å kompensere sektoren med 7,5 mill kr. 5,1 mill kr kan dekkes innenfor rammen avsatt til private barnehager mens 2,4 mill kr må håndteres innenfor sektoren ved andre innsparingstiltak.

Midlertidig løsning for Øvre Slettheia barnehage

Valg av midlertidig løsning ved bygging av ny barnehage på Øvre Slettheia ble vedtatt med 3,025 mill kr i bystyret 23.03.2011. Dette ble nødvendig å avklare av tidsmessige hensyn til prosjektets fremdrift. Det foreslås at 2,5 mill kr dekkes fra bykassen, mens resterende 0,525 mill kr dekkes av Øvre Slettheia barnehages disposisjonsfond på 1,4 mill kr.

Fondet er bygget opp som følge av god barnehagedrift, samt at flere vedlikeholdstiltak de siste årene er utsatt og unngått på grunn av vedtak om nybygg.

Tilbud til enslige mindreårige flyktninger

Rådmannen anbefaler at det legges inn 0,8 mill kr til å dekke merkostnadene i forbindelse med mottak av enslige mindreårige.

"Sandefjorddommen"

Det er falt dom i arbeidsretten som innebærer at for arbeidstakere som har flere deltidsstillinger hos en kommune, skal samlet ukentlig arbeidstid vurderes under ett (Sandefjorddommen). Dette betyr en merutgift for Kristiansand kommune på 961.000 kr i helse- og sosialsektoren og 926.000 kr for oppvekst. Rådmannen anbefaler at sektorene kompenseres dette.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for oppvekst, barnehage:

Tiltak	I 1000 kr
Økt tilskudd private barnehager	7 500
Midlertidig løsning for Øvre Slettheia barnehage	2 500
Tilskudd til enslige mindreårige flyktninger	800
"Sandefjorddommen"	926
Sum sektor 2:	11 726

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Oppvekst hadde samlet sett et negativt disposisjonsfond per 31.12.10 på 17,5 mill kr. Med et forventet negativt resultat på 4,4 mill kr vil det øke til 21,9 mill kr.

Sektor 3 - Helse- og sosial

Hovedutfordringen for sektoren er som tidligere år aktivitetsavvik innenfor hjemmetjenestene. Tjenestenivået knyttet til både hjemmesykepleie, brukerstyrt personlig assistent, psykiatri samt støttekontakttjenesten er for høyt i forhold til vedtatt budsjett. Transport og innbytteutgifter for leasingbilene bidrar også til overbruket. Samlet sett forventes det et avvik på -13 mill kroner knyttet til omsorgstjenestene.

Barneverntjenesten opplever fortsatt en betydelig aktivitetsvekst i form av meldinger, undersøkelser og tiltak. Volumutviklingen de neste månedene er svært avgjørende for årsresultatet i tjenesten. Foreløpig meldes det balanse for denne tjenesten ved årets slutt.

Innenfor sosialtjenestene forventes det balanse. Det er utfordringer knyttet til etableringen av NAV og innsparingskravene i tjenesten. Eventuelle forsinkelser i effektivering av innsparinger må en komme tilbake til ved 2. tertialrapportering.

Etter tiltak og kompensasjoner forventes det balanse for helsetjenestene.

Sektoren har merutgifter til strøm, husleie og andre byggutgifter i forhold til budsjett. Prognostisert avvik knyttet til dette ved årets slutt er -2,5 mill kroner.

Helse- og sosialdirektøren foreslår følgende konkrete effektiviseringstiltak for å begrense budsjettavviket i 2011:

- a) Det vurderes å legge ned omsorgsboligene i Gimleveien. Ved gjenåpningen av omsorgsboligene ved Grimtunet ble det lagt inn en netto økning i omsorgsboliger på 24 plasser. En nedleggelse av omsorgsboligene i Gimleveien nå i forbindelse med åpningen av omsorgsboligene ved Grimtunet vurderes som faglig forsvarlig. Samtidig bør det vurderes om noen av serviceleilighetene ved Strømmetunet - hvor det i dag er 6 omsorgsboliger - bør omgjøres til omsorgsbolig.
- b) Det legges opp til å flytte helsestasjonen på Flekkerøya til Vågsbygd samfunnshus der den øvrige helsestasjonstjenesten i Vågsbygd er lokalisert.
- c) Avvikling av Klient- og barnevernsutvalget. Dette er en konsekvens av sak om politisk organisering vedtatt i bystyret 11.05.2011
- d) Administrativ stilling i helse- og sosialdirektørens stab holdes vakant ut 2011.
- e) Enhetene iverksetter en rekke driftsmessige tiltak for å redusere kostnadsnivået. Dette innebærer i hovedsak reduksjon i vikarbruk og ekstrainnleie, mer effektive turnuser og vurderinger av grunnbemanning generelt.

Forventet effekt av effektiviseringstiltak i 2011 er fremstilt i tabellen nedenfor:

Effekt 2011	Effektiviseringstiltak med effekt i 2011
1 000 000	Avvikle Gimle omsorgsbolig
200 000	Flytte helsestasjonen på Flekkerøya til Vågsbygd samf.hus
800 000	Vakant adm.stilling i helse- og sosialdirektørens stab
100 000	Avvikling av Klient- og barnevernsutvalget
2 100 000	SUM

I tillegg kommer effekten av driftstilpasningene beskrevet i punkt e. Disse tiltakene er allerede innarbeidet i de prognostiserte effektivitetsavvikene beskrevet i saken.

Sektorens årsresultat anslås til -13,4 mill kroner etter tiltak.

Lavere integreringstilskudd

Mindreinntekten knyttet til integreringstilskudd trekkes av rammen til helse- og sosial pga lavere sosialhjelpsutgifter. Dette ugjør 2,241 mill kr (80%).

Styrking av FOU-arbeidet

I forbindelse med Universitetsmeldingen og en generell styrking av FOU arbeider i kommunen foreslås det at sektoren tilføres en halv stilling (dvs 476.000 kr).

"Sandeforddommen"

Viser til punktet under oppvekst. Rådmannen anbefaler at sektoren kompenseres med 961.000 kr.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for helse og sosial:

Tiltak	I 1000 kr
Lavere integreringstilskudd	-2 241
Styrking av FOU arbeidet	476
"Sandefjorddommen"	961
Sum – sektor 3	-804

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Saldo på disposisjonsfond ved inngangen av året 2011 var på 34,5 mill kr. Etter årsavslutning er deler av de positive fond benyttet for å saldere negative fond. Dette beløper seg til 9,75 mill kr. I tillegg er enkelte positive fond benyttet i 2011. Dette utgjør 6,85 mill kr.

Kommunen ble i 2010 tilført friske midler fra staten – den såkalte eldremilliarden – som rådmannen vil foreslå benyttes til saldering av negative fond i helse- og sosialsektoren. Dette utgjør 16 mill kr. Med forventet budsjettoverskridelse på 13,4 mill kr ved årets slutt, blir prognostisert saldo på disposisjonsfond ved året slutt -38,9 mill kr.

Sektor 4 – Kultur

Driftsbudsjettet forventes å gå i balanse under forutsetning av at sektoren tilføres midler som nevnt i saken.

Flytting av budsjettmidler Barn- og unges representant

På bakgrunn av omorganiseringen er det mest hensiktsmessig at barn- og unges representant budsjettmessig plasseres i kultursektoren. Rådmannen anbefaler derfor at årsbudsjett på 522 000 kr flyttes fra organisasjonssektoren til kultursektoren. Regnskapet må også korrigeres til rett sektor. Endringen innarbeides og videreføres i HP 2012-2015.

Kristiansand kanonmuseum

Bystyret bevilget i møte 23.3.2011 (bystyresak 30/11) en økning i kanonmuseets årlige tilskudd på 400 000 kr til totalt 610 000 kr årlig. Dette nivået er ment å videreføres i handlingsprogrammet for 2012-2015. Rådmannen anbefaler tilsvarende rammeutvidelse av sektorens budsjett.

Sandriphelia

Formannskapet vedtok i møte 27.4.2011 (formannskapssak 41/11) å bevilge kr 466 000 som ett engangstilskudd til fullførelse av 2.byggetrinn i Sandriphelia fritidspark. Rådmannen anbefaler tilsvarende rammeutvidelse.

Utlån av Arne N. Vigelands samlinger til Lindesnes kommune

I sak om omplassering av denne kunstsamlingen fattet kulturstyret følgende enstemmige vedtak i sak 23/08:

1. Kulturstyret ønsker at det arbeides videre med planene om å tilby Lindesnes kommune å overta forvaltningen av Arne N. Vigelands kunstsamling, primært som en utlånsordning.

Kulturdirektøren er nå i slutfasen av forhandlingene om en utlånsavtale med Lindesnes kommune. En slik avtale vil imøtekomme Vigeland-familiens krav om at Kristiansand må innfri forpliktelsene knyttet til den testamentariske gaven som kommunen mottok fra

kunstneren på 1970-tallet. En forutsetning vil imidlertid være at Kristiansand yter et tilskudd på kr 300 000 til oppussing av et utstillings-/lagerlokale på Vigeland i Lindesnes kommune.

Engangstilskuddet vil gi gratis husleie for samlingen i 10 år, deretter skal Kristiansand kommune betale en årlig husleie på kr 30 000 (2011-kroner). Rådmannen anbefaler at kostnaden på kr 300 000 i 2011 finansieres gjennom en forskuttering av budsjettmidler slik at Kultursektorens budsjetttramme økes med 300.000 kr i 2011 og reduseres med kr 100 000 for årene 2012, 2013 og 2014.

Kommunal overtakelse av Tømmerstø grendehus

I rådmannens forslag til Handlingsprogram 2011-2014 ble denne saken omtalt utenfor budsjetttrammen. Fra politisk hold er det ytret ønske om at spørsmålet vurderes på nytt i forbindelse med behandlingen av tertialrapporten.

Tømmerstø grendehus eies av Kristiansand kommune, men drives av et andelslag. Andelslaget består av frivillige lag og organisasjoner i lokalområdet, og en stor del av driften er basert på dugnadsarbeid. Kristiansand kommune bidrar med et årlig tilskudd til driften. De frivillige kreftene har nå gitt uttrykk for at det er ønskelig at kommunen overtar driftsansvaret for huset. En kommunal overtakelse av Tømmerstø grendehus vil medføre økte kostnader i forhold til renhold, vaktmestertjeneste og administrasjon/utleie på totalt 200 000 kr per år. En eventuell halvårsvirkning i 2011 blir da 100 000 kr. Rådmannen og kulturdirektøren vil ikke anbefale kommunal overtakelse av driften av grendehuset.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for kultur:

Tiltak	I 1000 kr
Flytting av budsjettmidler barn- og unges representant fra org.	522
Kristiansand kanonmuseum	400
Tilskudd til Sandripheia	466
Utlån av Vigelands samlinger til Lindesnes kommune	300
Sum – sektor 4	1 688

Vurdering av resultatet for 2010.

Rådmannen har vurdert resultatet for 2010 og vil anbefale at kultur får overført midler fra det sentrale disposisjonsfondet. Det gjelder kompensasjon for leiekostnad i Sørlandshallen 2010, kr 892 000. Denne leiekostnaden er innarbeidet i budsjettet fom 2011. Midlene skal gå til avkorting av enhetens negative disposisjonsfond.

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Prognosen pr. 31.12.2011 er på om lag 1,8 mill kr.

Sektor 5.1 – Teknisk

Teknisk direktør rapporterer om et forventet underskudd på 0,8 mill kr på årsbasis under forutsetning av at sektoren tilføres midler som nevnt i saken. Underskuddet er knyttet til næringsavfall.

Ingeniørvesenet

Kommunal vei - vintervedlikehold

Det er bevilget 21,8 mill kr til vinterdrift av kommunale veier i år 2011. Vinteren har også i år vært lang og preget av mange snøfall med full utrykning, i tillegg til mye strøing og salting. Dette har gitt høyt forbruk på vintervedlikeholdet. Pr. 6. april var det bokført 19,5 mill kr. Tar

en med påløpte/ikke bokførte kostnader i tillegg til faste beredskapskostnader som kommer resten av året, forventes det et merforbruk på ca 10 mill kr . Det er da ikke tatt høyde for snøfall i november/desember. Rådmannen anbefaler en rammeøkning på 10 mill kr i 2011.

Vann og avløp

Avdelingen er i en svært uvanlig situasjon i år. Det er for mye penger "på bok"/i fondsmidler. "Gamle" penger, som ikke er budsjettert, men som må brukes opp i 2011 og/eller 2012 i henhold til selvkostreglene, er 7,2 mill kr på vann og 2,4 mill kr på avløp. Det er avklart med revisjonen å bruke 4 mill kr på vann og 2 mill kr på avløp i 2011, resten brukes i 2012.

I tillegg forventes det merinntekter både på Vann ca 4 mill kr og Avløp ca 4,3 mill kr, i hovedsak fra tilknytningsavgiften. Det ligger inne budsjett for et normalår. Det viser seg at flere "store" bygg blir ferdigstilt i 2011, som gir ekstra penger "i kassa". Disse pengene må også (i henhold til selvkostreglene/revisjonen)brukes opp i år og/eller tilbakebetales.

Oppsummert må avdelingen bruke og/eller tilbakebetale ca 8 mill kr på Vann og ca 6,3 mill kr på Avløp.

Det foreslås økning i driftsbudsjettet kombinert med tilbakebetaling til abonnentene i år. Det bes om at VA-avdelingen får benytte 5 mill kr på vann og 4,3 mill kr på avløp til nødvendige og ugjorte oppgaver i driften. Behovsoversikt fremgår i rapporten til byutviklingsstyret. I tillegg planlegges det tilbakebetaling av 5 mill kr til abonnentene på vann og tilsvarende beløp på avløp. Dette utgjør i gjennomsnitt ca 130-150 kr pr abonnent på vann og et tilsvarende beløp på avløp. Tilbakebetaling skjer ved å redusere faktura for 4. termin i inneværende år. Det understrekes at avdelingen har høyt fokus på at selvkostfondene på vann og avløp skal reduseres i henhold til de krav revisjonen har satt.

Plan og bygning

Servicebutikken

Leder for servicebutikken har tatt på seg å være prosjektleder i 50 % for etablering av felles servicesenter i nytt rådhus. Prosjektet er tenkt å ha tre års varighet og ble startet 01.04.2011 Driften av servicebutikken sikres ved at det tilføres midler tilsvarende 50 % av leders stilling slik at hennes byggesakskompetanse kan erstattes. Årseffekten er på 0,43 mill kr med en virkning for inneværende år på 0,32 mill kr. Rådmannen anbefaler tilsvarende rammeutvidelse.

By og samfunn

Beregnet rente belønningsmidler 2010

ATP - budsjettet styrkes med rente for belønningsmidler for 2010 med 1,128 mill kr. Beløpet budsjetteres som rammeøkning på ATP-området på samme måte som det ble gjort for 2009 i 1. tertialrapport 2010.

Overføring av midler til Kommunikasjonsenheten

Midler fra prosjekt "frivillighetsmelding" hos by- og samfunnsenheten foreslås overført til kommunikasjonsenheten. Midlene skal brukes på portalløsning 0,2 mill kr.

Overføring av disposisjonsfond fra "gamle" rådmannens stab

Ved opprettelsen av by- og samfunnsenheten ble mange oppgaver/prosjekter flyttet fra rådmannens stab til den nye enheten. Disposisjonsfond knyttet til disse oppgavene overføres nå til by- og samfunnsenheten 1,688 mill kr.

Emisjon av aksjekapital i Innoventus AS (Sørlandets kunnskapspark)

Det er forslag om utvidelse av aksjekapital i selskapet. Dersom kristiansand Kommune går inn i samsvar med eksisterende eierforhold er beløpet kr 214.200.

Parkvesenet

Rutebåt i Skjærgården

Tilbudet med badebåt opprettholdes også i 2011. Behov for midler til tilskudd er tilsvarende 2010 sesongen 0,2 mill kr.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for teknisk:

Tiltak	I 1000 kr
Vintervedlikehold	10 000
Prosjektstilling servicesenter	320
Belønningsmidler ATP prisjustering	1 128
Overføring av midler til frivillighetsmelding til organisasjonssektoren	-200
Badebåt	200
Ulstrups hage (korrigerings)	35
Aksjeemisjon Innoventus AS – besparelse drift	-214
Aksjeemisjon Innoventus AS overføring fra drift til investering	214
Sum - sektor 5.1	11 483

Vurdering av resultatet for 2010

Rådmannen har vurdert resultatet for 2010 og vil anbefale at teknisk får ettergitt deler av underskuddet for 2010. Det gjelder:

- Merforbruk vintervedlikehold - kompenseres med 6 mill kr.
- Underskudd for plan og bygning - kompenseres med 2,5 mill kr grunnet endret regelverk. Resterende underskudd 1,5 mill kr dekkes av sektoren med 0,5 mill kr pr år i 2011, 2012 og 2013.

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Sektoren hadde pr. 01.01.2011 et negativt disposisjonsfond på -2,845 mill kr. Etter årsoppgjørdisposisjoner vil fondet være på 5,655 mill kroner. I tillegg overføres 1,688 mill kr fra "gamle" rådmannens stab til by- og samfunnsenheten i 1 tertial.

Totalt disposisjonsfond vil da være 7,343 mill kr. Det meste av midlene er knyttet opp mot igangsatte prosjekter som Kommuneplan, Kvadraturplan, strømforsyning Odderøya/ Ravnedalen, brygger på Dvergsøya, andel av kjøp Høievassdraget, omtakseringsprosjektet og Fremtidens byer m.m.

Sektor 5.2 – Kristiansand Eiendom

Kristiansand Eiendom sin økonomiske status pr 1. mai gir prognoser om et overskudd på 0,25 mill kr. Resultatet inkluderer en fondsavsetning knyttet til vedlikehold på 4,8 mill kr. Det reelle underskuddet på ordinær drift er på 3,3 mill kr og det arbeides med tiltak får å gjenvinne budsjettbalansen.

Eieravdelingen forventer et underskudd relatert til manglende leieinntekter i fht budsjett på ca 0,3 mill kr. Videre styres det ordinære vedlikeholds budsjettet mot et overskudd på 1,5 mill kr.

for å dekke inn deler av fjorårets overforbruk innen vedlikehold. I tillegg skal det etter ny vedlikeholdsstrategi avsettes midler til planlagt vedlikehold (særgruppe – bygg med tilstandsgrad 1 eller bedre) frem i tid. Planlagt avsetning til fond for denne gruppen er 3,3 mill kr.

Samlet er avsetninger knyttet til fond er 4,8 mill kr og det reelle resultatet for eieravdelingen er dermed et underskudd på 0,3 mill kr. I tillegg melder drifts- og vedlikeholdsavdelingen om et underskudd på 3,75 mill kr der 3 mill kr er knyttet til renholdstjenesten.

Nedjustering av leieinntekter

Kristiansand Eiendom har en svikt i budsjetterte leieinntekter på til sammen 2,0 mill kr. Bakgrunnen er sammensatt av noe feilbudsjettering samt faktiske reduserte leieinntekter. Kristiansand Eiendom vil arbeide for å finne budsjettdekning innenfor eget tjenesteområde for 0,5 mill kr av svikten innenfor leieinntektene. Leieinntektsbudsjettet for 2011 er overbudsjettert med 1,2 mill kr relatert til Odderøya bygg 59 (pnr. 9974236) og foreslås kompensert. De øvrige 0,3 mill kr av leieinntektssvikten vil fremkomme som en negativ inntektsprognose. Kristiansand Eiendom sitt budsjett for leieinntekter foreslås nedjustert med 1,2 mill kr.

Tilbakeføring av forventet besparelse ifb utsatt prosjekt

Kristiansand Eiendom avd. Byggservice ble rammetrukket i forbindelse med forventet driftsbesparelse ved innflytting i ny sonestasjon, Ægirsvei. Som kjent vedtok bystyret å utsette byggingen av denne og det foreslås å tilbakeføre den ikke oppnådde besparelsen. Kristiansand Eiendom avd. Byggservice foreslås tilført økt driftsramme med 0,35 mill kr.

Fremleie Vågsbygd Samfunnshus

Kristiansand Eiendom har fått ansvaret for å fremleie Vågsbygd Samfunnshus. Samfunnshuset ble i sin tid leid inn av HS og kultur for å dekke behov for legelokaler i området. Legene har flyttet til Lumber - området og det arbeides med å finne leietagere. Dette har så langt ikke lyktes og Kristiansand Eiendom har ikke budsjettmessig dekning til å håndtere tomgangsleien. Det bes i første omgang om å få tilført midler til å dekke leiekostnadene 1. halvår 2011. Kristiansand Eiendom foreslås tilført økt driftsramme med 0,6 mill kr.

Evaluerings av Kristiansand Eiendom v/avd. Byggservice

Kommunalutvalget var i møte 8.mars d.å. enige om arbeidsopplegget for evalueringen av tjenesteområdene i Byggservice. Det er forutsatt i konkurransegrunnlaget at prisen på arbeidet ikke skal overstige terskelverdien på kr. 500 000 eks. mva. Innkomne tilbud tilsier at en slik ramme kan holdes. I saken til kommunalutvalget forutsettes at evalueringen finansieres som en rammeøkning i forbindelse 1.tertialrapport. Kristiansand Eiendom foreslås tilført økt driftsramme med 0,5 mill kr.

Prosjekt 9060204 Hellemyr skole – radonutbedring

Måleresultatene av radongass på Hellemyr skole viser for høye konsentrasjoner i innelufta, spesielt i en av paviljongene på skolen – "paviljong D".

Det er kommet krav fra Statens strålevern om å gjøre tiltak for å redusere radonkonsentrasjonene i bygget til verdier under forskriftenes maks. krav for opphold i undervisningsbygg.

Konsulentfirmaet Multiconsult har vært engasjert for vurdering av forholdene og for å komme med forslag til tiltak med kostnads kalkyle.

Hellemyr skole ligger i et område med småkupert skogsterreng og relativ liten løsmasseoverdekning, og der fjellgrunn hovedsaklig består av gneis. Ved bygging av skolen ble det opprinnelige terrenget dels sprengt ned og dels fylt opp.

Tiltak må iverksettes for å redusere radonkonsentrasjonene i inneluft der langtidsmålinger viser verdier over 100 Bq/m³. Da kilden anses å være grunnen under skolen vil tiltakene gå på å forhindre at jordluft med radon skal finne veien inn i oppholdsrom der mennesker kan bli utsatt for gassen. Det som får gass til å strømme fra et område til et annet er trykkforskjeller.

Innendørs ventilasjonsmessige tiltak kan ofte være kompliserte og ha ulemper i form av økt energiforbruk og andre virkninger. Tiltak i grunnen, under gulv for å skape et undertrykk der, kan i mange tilfeller være enklere å utføre. Praktisk gjennomføring av dette vil derfor bli vurdert nærmere.

Kostnadskalkylen viser et behov for 280 000 kr eks. mva. for å gjennomføre tiltaket, og rådmannen foreslår at dette beløpet tilleggsbevilges.

Anskaffelse av båt til vedlikehold og tilsynsoppgaver - småbåthavnområdet

Småbåthavnene har behov for en mindre båt til ettersyn og vedlikehold av småbåthavnene. Kjøpet finansieres med reduksjon av driftsramme.

Småbåthavnenes driftsområde reduseres med 186.290 kr til overføring investering.

Driftskostnader Rådhuskvartalet

I forbindelse med handlingsprogrammet 2011 – 2014 ble Kristiansand Eiendom sin ramme redusert som en konsekvens av ikke forventede kostnader relatert til drift av Rådhuskvartalet som fraflyttes. Ved en inkurie ble det ikke tatt hensyn til at deler av Rådhuskvartalet fortsatt skal driftes av KE (gjelder utleie lokalene til KIWI). Det foreslås at driftsmidler tilsvarende 238 000 kr tilbakeføres Kristiansand Eiendom sin ramme.

Prosjekt kjøp av utstyr

Kristiansand Eiendom avd. Byggservice har behov for nytt utstyr i forbindelse med sin drift. Utstyret gjelder kjøp av traktor og lift. Investeringen finansieres ved reduksjon av avdelingens driftsramme tilsvarende 0,750 mill kr som overføres til investering.

Rådmannen foreslår følgende rammeendring for Kristiansand Eiendom:

Tiltak	I 1000 kr
Nedjustering av leieinntekter	1 200
Effektiviseringstiltak KE – utsettelse av bygging sonestasjon	350
Framleie av Vågsbygd samfunnshus	600
Evaluerings av KE byggservice	500
Radonutbedring Hellemyr skole	280
Anskaffelse av båt – reduksjon ramme Småbåthavn	-186
Anskaffelse av båt – overføring fra drift til investering	186
Driftskostnader Rådhuskvartalet	238
Prosjekt kjøp av utstyr besparelser driftsrammen	-750
Prosjekt kjøp av utstyr overføringer til investering	750
Sum – sektor 5.2	3 168

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Sektorens disposisjonsfond antas å være i 0 pr. 31.12.11.

Sektor 6 – Organisasjon

Driftsbudsjettet forventes å gå med om lag 3,2 mill kr i underskudd. Årsakene til dette er utfordringer knyttet til overgangen fra innsatsstyrt finansiering til rammefinansiering,

midlertidige tilpasninger i forbindelse med omorganiseringen og økning av juridisk kompetanse på bakgrunn av økning i antall barnevernssaker.

Organisasjonssektoren har laget langsiktige innsparingsplaner som omfatter nedbemanning ved bruk av stillingsbanken.

Politiske utvalg (formannskapskontoret)

Det er i budsjettet for 2011 avsatt 180.000 kr til tilleggsbevilgninger formannskapskontoret og 42.000 kr til tilleggsbevilgninger kommunalutvalget. Rådmannen anbefaler at disse midlene går til å dekke tilskuddet på 500.000 kr til Sound of Happiness vedrørende Team Thoms seier i Det store korslaget. Resterende 278.000 kr anbefaler rådmannen rammeutvidelse på. Tilskuddet til Sound of Happiness på 500.000 kr er allerede betalt ut i henhold til bystyrevedtak.

Politisk organisering

Viser til bystyresak 68/11 vedrørende endelig vedtak knyttet til politisk organisering. Vedtaket medfører en årlig merkostnad inkludert sosiale utgifter på om lag 1,84 mill kr. Virkingen for 2011 utgjør 460.000 kr (3 mnd), og rådmannen anbefaler en rammeutvidelse på 460.000 kr. Rådmannen anbefaler videre at helårsvirkning innarbeides i hp 2012-2015.

Barn- og unges representant

På bakgrunn av omorganiseringen er det mest hensiktsmessig at barn- og unges representant budsjettmessig plasseres i kultursektoren. Rådmannen anbefaler derfor at årsbudsjett på 522.000 kr flyttes fra organisasjonssektoren til kultursektoren. Regnskapet må også korrigeres til rett sektor.

Kommunikasjonsgruppen

Gjenstående arbeid knyttet til frivillighetsmelding og publisering på nett er overført fra by- og samfunn til kommunikasjon. Rådmannen anbefaler at prosjektmidlene på 200.000 kr overføres fra teknisk sektor til organisasjonssektoren. Rådmannen anbefaler videre en rammeutvidelse på 350.000 kr knyttet til ansatt og overgang fra uføre til 100% arbeidsfør.

Dokumentsenteret

Innføring av sentralt fakturamottak i regnskapstjenesten medfører en besparelse på om lag 20% stilling hos dokumentsenteret. Rådmannen anbefaler at 94.000 kr trekkes ut av rammen til dokumentsenteret og overføres sektor 9, der besparelsen er budsjettet.

Personal, likestillingsprosjekt

Det er i sentral økonomienhet budsjettet 109.000 kr på likestillingsprosjekt. Midlene er utbetalt på personal og rådmannen foreslår at midlene overføres til personal for 2011 og videre inn i hp 2012-2015.

Fagforeninger (HTV tillitsvalgte)

Fagforeningene gikk med underskudd både i 2009 og i 2010. Rådmannen har derfor satt i gang en gjennomgang av ordningen i forhold til nivå Kristiansand kommune har, og hvilket nivå kommunen er pålagt å ha i forhold til hovedtariffavtalen. Gjennomgangen viser at kommunen ligger på et minimunsnivå og at budsjettet er for lavt. Rådmannen anbefaler derfor en rammeutvidelse på 500.000 kr for å oppnå budsjettbalanse.

Underskuddet pr. 31.12.2010 var på om lag 1,1 mill kr. Rådmannen har funnet inndekning på 0,7 mill kr og anbefaler at 0,4 mill kr dekkes over sentralt disposisjonsfond

Kommuneadvokaten

Rådmannen anbefaler at 461.000 kr flyttes fra økonomisektoren til organisasjonssektoren vedrørende teknisk budsjettjustering (se 1. tertialrapport for økonomisektoren).

Servicesenter

Vedrørende flytting og gradvis tilpasning til nytt rådhus er det etablert et servicesenter på bakgrunn av modellen fra servicebutikken i teknisk sektor. Servicesenteret skal være et publikumsrettet mottak av innbyggere som henvender seg til kommuneadministrasjonen.

Ordningen blir en utvidelse av dagens byhall med fagpersoner fra ulike tjenester samlet i en "resepsjon". Lønns- og personalutgifter skal fortsatt ligge i respektive sektorer, men det blir en del fellesutgifter som må belastes senteret. Det er enda ikke full oversikt over hvor mye disse kostnadene blir. Rådmannen anbefaler at kostnadene fordeler seg forholdsmessig på de respektive sektorene og kommer tilbake til beløp og konkrete rammetrekk i 2. tertialrapport.

Rådmannen foreslår følgende rammeendringer for administrasjonssektoren:

Tiltak	I 1000 kr
Restfinansiering Sound of happines	278
Politisk organisering virkning 2011	460
HTV oppjustering av budsjett	500
Budsjett barn- og unges repr. til kultur	-522
Kommunikasjon frivillighetsmidler fra teknisk	200
Kommunikasjon styrking	350
Dokumentsenteret besparelse sentralt fakturam.	-94
Personal likestillingsprosjekt fra økonomi	109
Kommuneadvokaten overføring fra økonomi	461
Sum – sektor 6	1 742

Sektorens disposisjonsfond – prognose pr. 31.12.2011

Sektor 6s disposisjonsfond pr. 1.1.2011 var negativt på -1,8 mill kr.

Organisasjonssektorens disposisjonsfond etter fordeling 1. tertialrapport:

Disposisjonsfond til rettmessig fordeling	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.2011	-1 834 791
Til organisasjonssektoren fra gamle sektor 1	4 039 211
Til økonomisektoren fra gamle sektor 6 (negativt)	127 417
Inndekning av HTV negative fond fra sentralt disp.fond	400 000
Disposisjonsfond pr. 1. tertial 2011 fordelt	2 731 829

Dette betyr at organisasjonssektorens reelle disposisjonsfond etter omfordeling og tilførsel av 0,4 mill kr fra det sentrale disposisjonsfondet er på positive 2,7 mill kr. Noen enheter har positivt fond og noen har negative. It har 2,8 mill kr i positivt fond som skal brukes til oppgradering av officepakken (se investeringsdelen).

Prognosen for organisasjonssektorens disposisjonsfond pr. 31.12.2011 er på totalt negative 3,3 mill kr dersom IT disponerer hele sitt fond på 2,8 mill kr i 2011.

5. Budsjettreguleringer

I oversikten nedenfor oppsummeres foreslåtte budsjettreguleringer.

Tiltak:	Økte utgifter/ Red.inntekter.	Red.utgifter/ Økte inntekter:
Sektor 1 - Økonomi		
Overføring til organisasjon (likestillingsprosjektet)		109
Overføring til organisasjon (kommuneadvokat)		461
Domkirken, fasaden	335	
Lønnsprosjekt ref økt rammeoverføring	200	
Sum sektor 1:	535	570
Sektor 2 - oppvekst		
Enslige mindreårige	800	
Økt tilskudd til private barnehager	7 500	
Midlertidige løsninger Øvre Slettheia barnehage	2 500	
"Sandefjordsdommen"	926	
Sum sektor 2	11 726	0
Sektor 3 - Helse- og sosial		
Lavere integreringstilskudd - lavere sosialhjelp		2 241
FOU-arbeid	476	
"Sandefjordsdommen"	961	
Sum - sektor 3:	1 437	2 241
Sektor 4 - Kultur		
Kanonmuseet (ref. bystyrets vedtak 25 mars 2011)	400	
Tilskudd til Sandripheia /Ref. formannskapet 27. april)	466	
Vigelands samlinger - leie av lokale i Lindesnes	300	
Barn og unges representant - teknisk budsjettjustering - fra sektor 6	522	
Tilstandsvurdering Biblioteket		
Sum - sektor 4:	1 688	0
Sektor 5.1 - Teknisk		
Prosjektstilling servicetorg	320	
Vintervedlikehold	10 000	
Badebåt	200	
Ulstrups hage	35	
Overføring av midler til sektor 6 - frivillighetsmelding		200
Aksjeemisjon Innoventus AS overføring fra drift til investering	214	214
Belønningsmidler ATP - prisjustering	1 128	
Sum - sektor 5.1	11 897	414
Sektor 5.2 - Kristiansand Eiendom		
Korrigerende av feil i inntektsbudsjettet	1 200	
Effektiviseringskrav KE - utsettelse av bygging av sonestasjon	350	
Fremleie Vågsbygd Samfunnshus	600	
Evaluerende av KE - byggservice	500	
Radonutbedring Hellemyr skole	280	
Anskaffelse av båt småbåthavn overføring fra drift til investering	186	186
Driftskostnader Rådhuskvartalet	238	
Overføring fra drift til investering	750	750
Sum - sektor 5:	4 104	936
Sektor 6 - Organisasjon		
Barn og unges representant - teknisk budsjettjustering - til sektor 1		522
Overføring av midler fra sektor 5 - frivillighetsmelding	200	
Økt godtgjøring folkevalgte	460	
Styring av kommunikasjonsenheten	350	
Sentralt fakturamottak		94
Overføring fra økonomi (likestillingsprosjektet)	109	
Overføring fra økonomi (kommuneadvokat)	461	
Minimumsnivå hovedtillitsvalgte	500	

"Sound of happienes" (restfinansiering)	278	
Sum - sektor 6	2 358	616
Sektor 9 - Frie inntekter, netto finans m.v.		
Integreringstilskudd	2 801	
Økte skatteinntekter		62 800
Rammetilskudd	30 900	
Prosjektskjønn	1 750	1 950
Redusert premieavvik	2 220	0
Netto finans (netto renter)	10 000	15 000
Økt utbytte KNAS		10 000
Økt utbytte Agder Bom		2 500
Økt utbytte Sørlandshallen		1 500
Økt utbytte Kristiansand Kino		500
Redusert utbytte Avfall Sør	2 200	
Utbytte Agder Energi til investering	5 281	5 281
Reserve - lønnsoppgjøret og pensjon		
Reserve - strømutgifter		
Sentrarl fakturamottak	376	
Avdrag KBR	966	
Pris- og lønnskompensasjon (ekstra)	28 596	
Bruk av disposisjonsfond		14 527
Sum - sektor 9:	85 090	114 058
SUM:	118 835	118 835

I tillegg foretas følgende endringer fra sektor 1s disposisjonsfond:

- til teknisk sektor, by- og samfunnsenheten 1.687.881 kr
- til organisasjonssektoren 4.039.211 kr
- tilbakelevering bykassen 1.000.000 kr

Følgende endringer foretas fra sektor 6s disposisjonsfond:

- negativt fond på 127.417 overføres til økonomisektoren

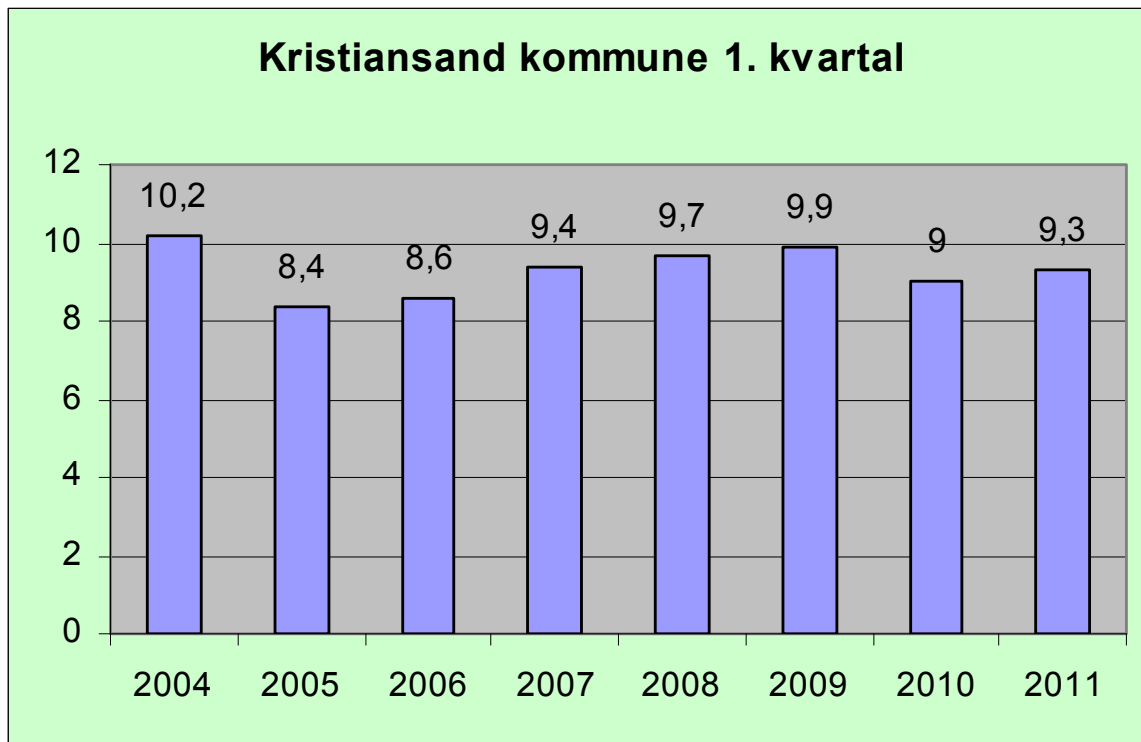
Følgende endringer foretas fra sentralt disposisjonsfond til:

- Kultur Sørlandshallen 892.000 kr
- Teknisk, vintervedlikehold 6 mill kr
- Teknisk, plan- og bygg 2,5 mill kr
- Organisasjon, HTV 0,4 mill kr

6. Sykefravær

Sykefraværet for kommunen per 1. kvartal viser en negativ utvikling fra 2010. Denne utviklingen viser seg også gjeldende i de andre kommunene vi sammenligner oss med i ASSS. Se diagram 1 og 2.

Diagram 1, Sykefraværsutvikling 1. kvartal for Kristiansand kommune i perioden 2004-2011:

Kilde: Corporater.

Årsaken til denne negative utviklingen fra 2010 til 2011 er flere årsaker. Trenden for de andre store byene er den samme. Vinteren 2009/2010 var det stor mediefokusering på sykefraværet, samtidig som man orienterte mye om konkrete tiltak for å forebygge.

Vinteren 2010/2011 har en ikke opplevd sammen mediefokus, samt at det ikke har vært spesielle influensaer som har gjort at mediene har satt sykefraværet i fokus på samme måte som forrige vinter. Samtidig vet man av erfaring at sykefraværet i 1. kvartal ofte er høyere. Som diagram 1 viser er sykefraværet i 2011 på nivå med fraværet i 2007. I 2007 ble fraværet totalt for hele året på 8,9%. Dette er for høyt og det er derfor viktig at samtlige sektorer og enheter igjen fokuserer på å forebygge sykefravær.

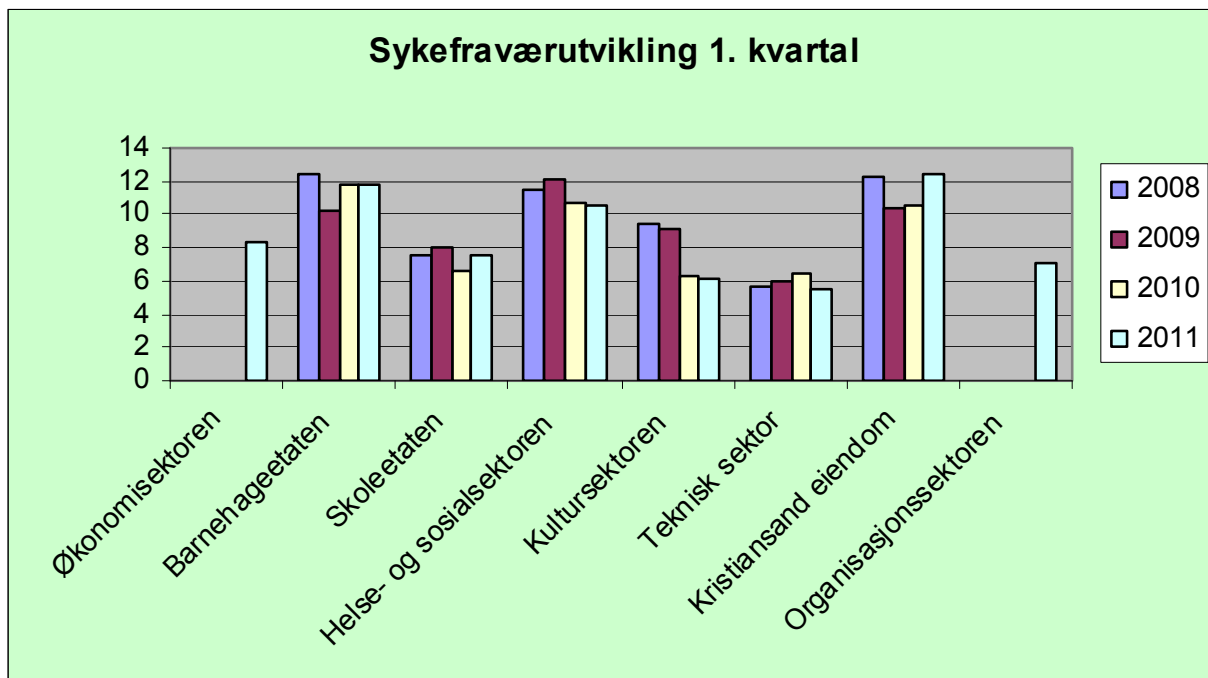
Kommunen har inngått ny IA-avtale med NAV fra 01.01.2011. Den nye IA-avtalen har vært presentert og gjennomgått med rådmannens ledergruppe, tillitsvalgte og sektor AMU'ene. Kommunens attføringsutvalg (personalenheten, hovedvernombudet, bedriftslege) har utarbeidet en tiltaksplan som er godkjent av HAMU (hovedarbeidsmiljøutvalget), og som attføringsutvalget følger opp og implementerer i sektorene.

Sektorene og enhetene vil bli bedt om å lage mål og planer for sin oppfølging av de tre delmålene i IA-avtalen (reduere sykefraværet, øke avgangsalderen, tilrettelegge for flere utprøvningsplasser).

Som diagram 3 viser er det ulike utfordringer for sektorene på sykefraværet. For økonomisektoren og organisasjonssektoren har vi ikke historiske tall siden disse er nye i

2010. Barnehage og skole er slått sammen til ny Oppvekstsektor fra 01.01.2011, men en har likevel valgt å presentere sykefraværet for hver av de opprinnelige sektorene for å vise utviklingen over tid.

Diagram 2, Sykefraværutvikling 1. kvartal per sektor for perioden 2008 – 2011:

Kilde: Corporater.

Fordeling i korttid og langtid pr. måned:

Diagram 3, Sykefraværutvikling korttid og langtidsfravær per måned 2011 hele kommunen:

Fordeling i korttid og langtidsfravær hittil i år pr. april:

Diagram 4, Sykefraværutvikling korttid og langtidsfravær hittil i år 2011 hele kommunen:

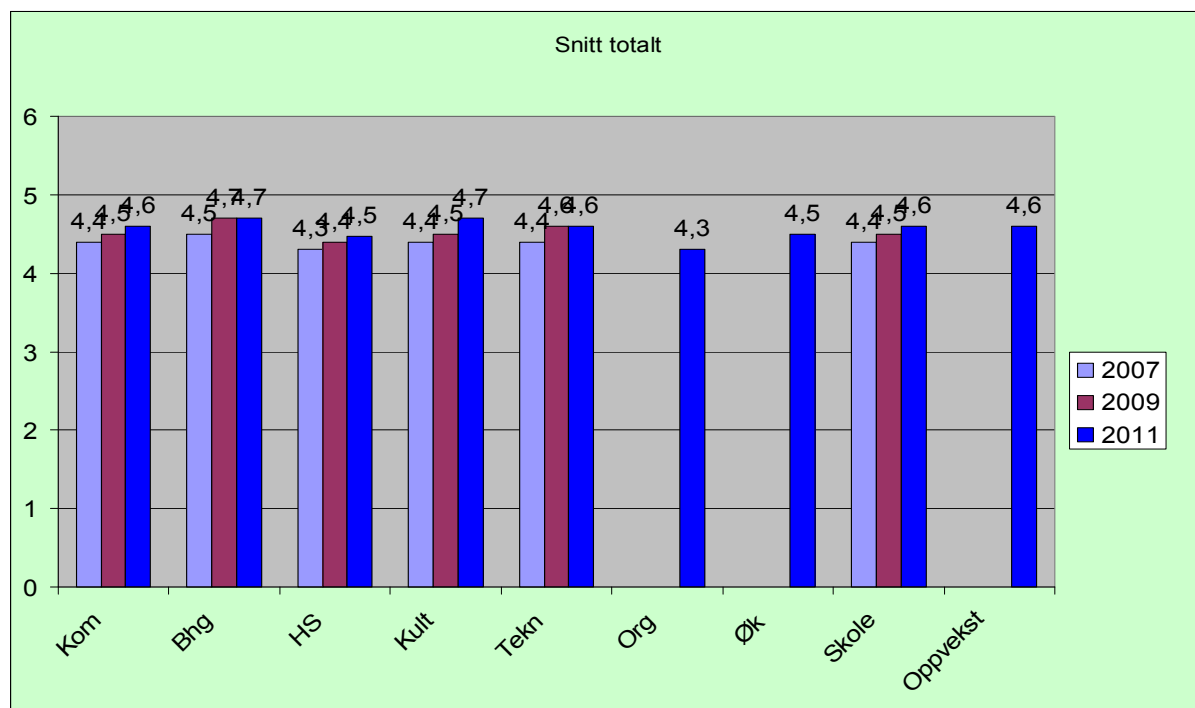

7. Medarbeidertilfredshetsundersøkelsen (MTU) 2011

Kristiansand kommunen gjennomførte for tredje gang Medarbeidertrivselsundersøkelse i februar. Den ble gjennomført med 83% svardeltakelse, samme som for 2009. Undersøkelsen gir en temperaturmåling på hvordan våre ansatte trives. Formålet er å finne ut hva som er bra og hva som kan gjøres bedre på arbeidsplassen i forhold til trivsel. Det viktigste arbeidet er derfor oppfølgingsarbeidet etter at selve undersøkelsen er gjennomført. Her skal ledelsen og ansatte sammen utvikle tiltak.

En målsetting med undersøkelsen er å vise at ved å sette inn de riktige tiltakene vil trivselen blant de ansatte øke, tjenesten bli bedre og sykefraværet bli redusert.

Diagram 5, "Snitt totalt på samtlige spørsmål", gjennomsnitt MTU 2007 – 2011 i en skala fra 1 – 6 hvor 6 er best:

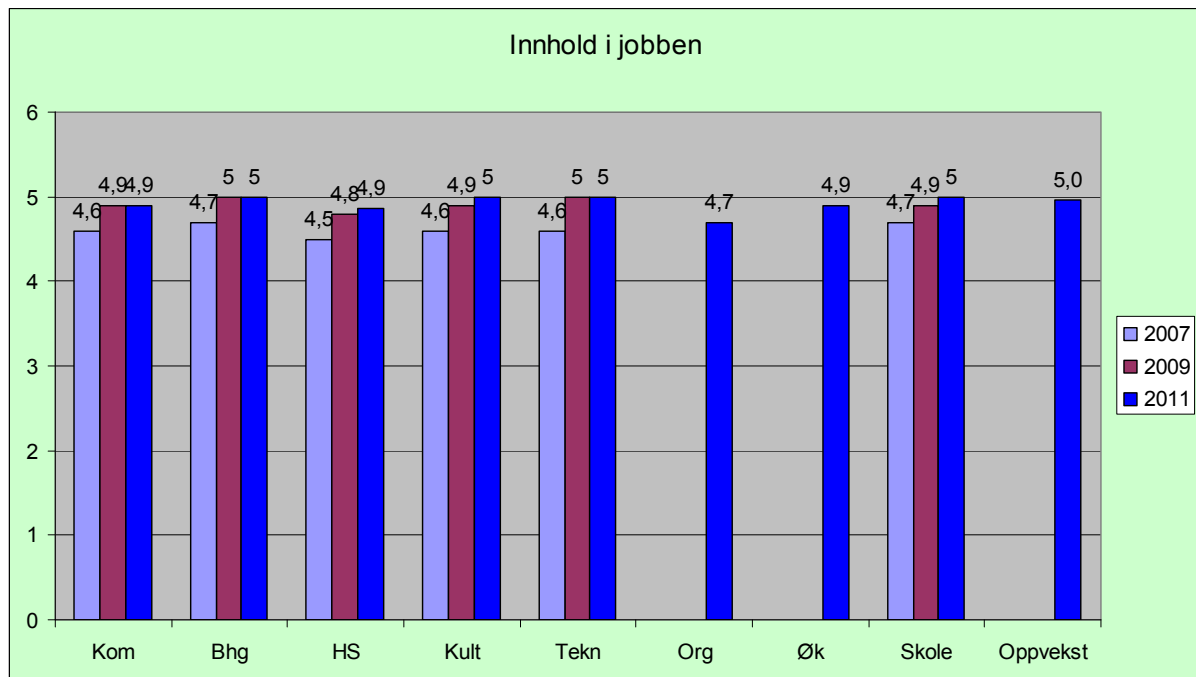

Kilde: www.Bedrekommune.no

Snittet totalt viser en jevn økning, eller stillstand, i alle sektorer. Resultatet ligger i tillegg forholdsmessig høyt.

"Innhold i jobben" er den faktoren som de ansatte oppgir betyr mest for trivselen i jobben. I 2009 var "organisering av arbeidet" den viktigste faktoren. Etter "Innhold i jobben" kommer "samarbeid med kollegene" og "organisering av arbeidet" som de viktigste faktorene for trivsel. De to første er nye sett i sammenheng med 2009 hvor "nærmeste leder" og "faglig utvikling" ble oppgitt å være blant de tre viktigste bidragsfaktorene for trivsel på arbeidsplassen sammen med "organisering av arbeidet". Videre vil de viktigste faktorene for trivsel bli presentert nærmere.

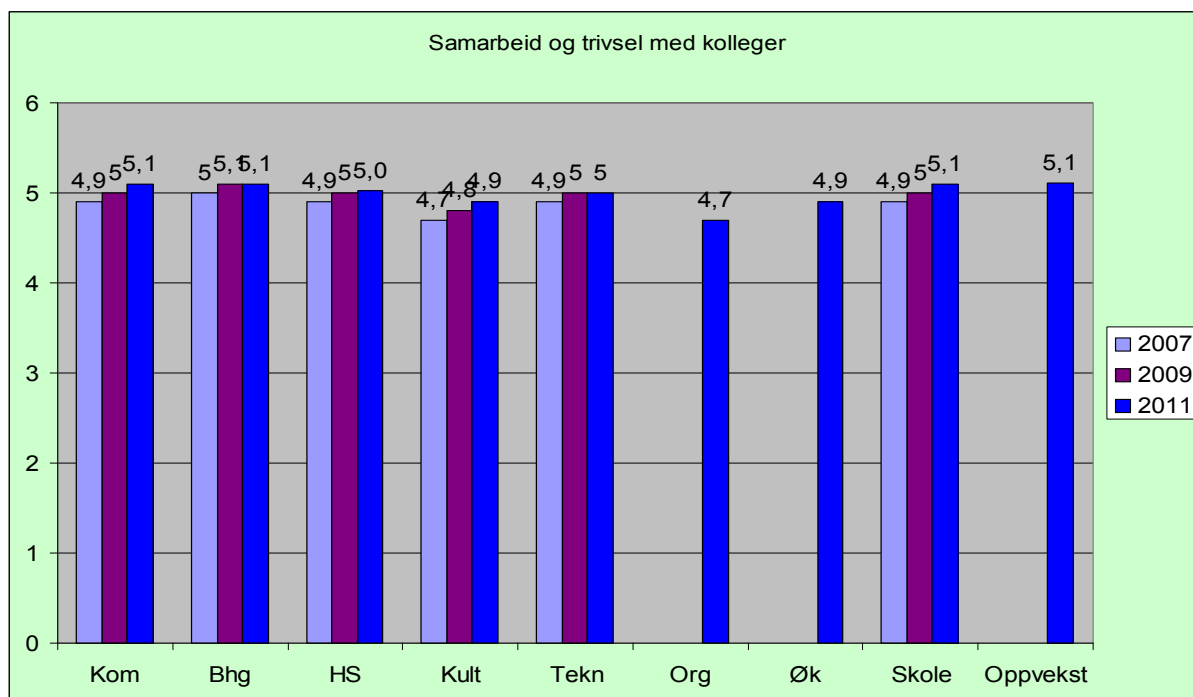
Diagram 6, "Hvor fornøyd du er med innholdet i jobben", gjennomsnitt MTU 2007 – 2011 i en skala fra 1 – 6 hvor 6 er best:

Kilde: www.Bedrekommune.no

Resultatet på spørsmålet om innhold i jobben er bemerkelsesverdig, spesielt sett i sammenheng med resultatene fra 2007. Tendensen er utelukkende positiv for alle sektorer og kommunen samlet sett. For helse- og sosialsektoren med over 2500 ansatte er det uten tvil signifikant endring fra 4,5 til 4,9 fra 2007 til 2011. Tilsvarende også for teknisk sektor, samt skole og barnehage. Dette må også ses i sammenheng med at nettopp at faktoren "innholdet i jobben" blir ranket som den viktigste faktoren for trivsel på jobb.

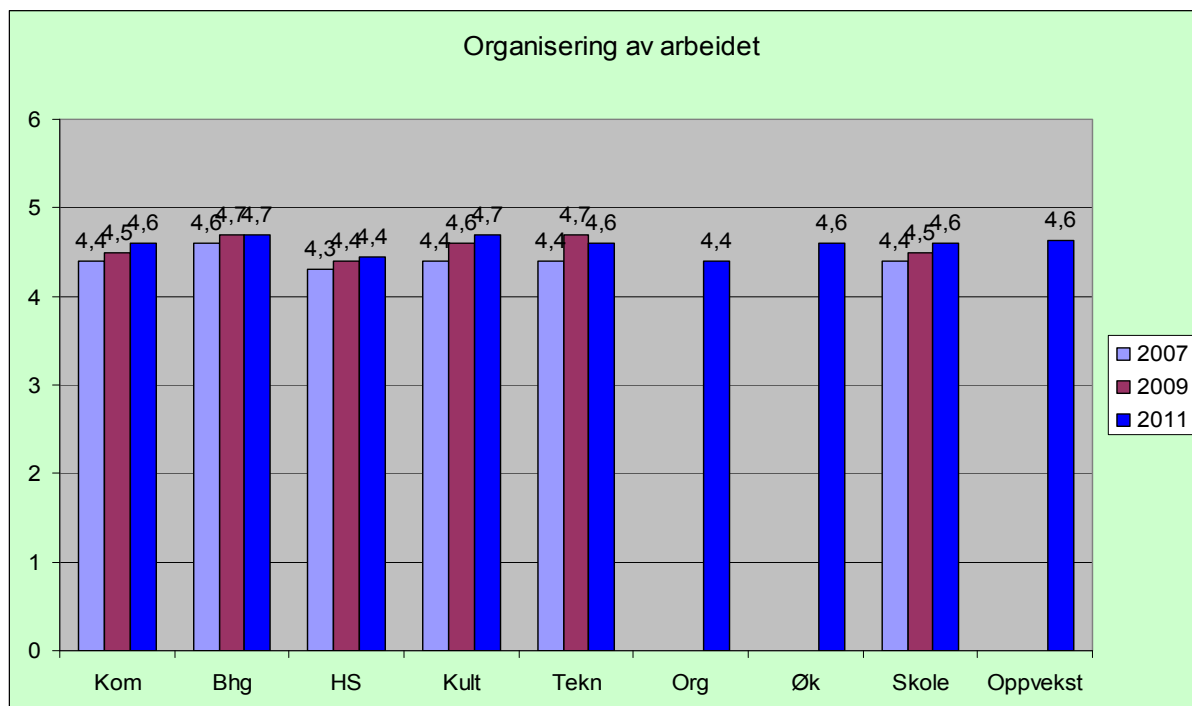
Diagram 7, "Samarbeid og trivsel med kolleger", gjennomsnitt MTU 2007 – 2011 i en skala fra 1 – 6 hvor 6 er best:

Kilde: www.Bedrekommune.no

Godt samarbeid med kollegaene blir gjentatt ganger fremhevet som en sentral kilde til trivsel og støtte, både faglig og sosialt. Resultatet er utelukkende positivt, med enten gjennomsnittlig stigning eller med tilsvarende høye skåre som i 2009. Alle sektorer er over, eller tett opp til, "karakter 5", som defineres som "i meget stor grad". Ser en på kommunen samlet sett oppdager en også at endringen fra 2007 til 2011 er signifikant.

Diagram 8, "Organisering av arbeidet", gjennomsnitt MTU 2007 – 2011 i en skala fra 1 – 6 hvor 6 er best:

Kilde: www.Bedrekommune.no

God organisering blir i denne sammenheng betraktet som en kilde til tilfredshet og inspirasjon. Resultatene viser at de ansatte, til tross for små endringer fra 2009, er stadig mer fornøyd med organiseringen av arbeidet. Ser en endringene i lys av 2007-resultatene på kommunenivå kan de også sies å være signifikante.

Punkt 66/11: 1. tertialrapport 2011 - Investeringsdelen

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Dato: 30.05.2011
Saksnr.: 201107145-1
Arkivkode E: 212
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen

Saksgang	Møtedato
Kommunalutvalget	07.06.2011
Formannskapet	15.06.2011
Bystyret	22.06.2011

1. tertialrapport 2011 - Investeringsdelen

Sammendrag:

Denne saken dreier seg kun om investeringsdelen da driftsdelen fremmes parallelt som egen sak. Det er lagt vekt på avvik, dvs overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. Investeringsinstruksen har bestemmelser om at avslutning av investeringsprosjekter skal forelegges bystyret. Sektorene benytter tertialrapporten til å foreta en rekke tekniske budsjettreguleringer som i liten grad omtales i saken, men kun innarbeides i forslag til budsjettreguleringer. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

Den største nye bevilgningen for 2011 isolert gjelder kjøp av biler i hovedsak til helse- og sosialsektoren der det foreslås en bevilgning på 30 mill kr i 2011.

Tilleggsbevilgningsbehovene er nærmere omtalt i saken. Det foreslås å nedjustere budsjettert salgssinntekt med 15 mill kr. Dette fører til at avsetning til kapitalfondet må reduseres tilsvarende.

Låneopptak økes samlet med 22,4 mill kr. Kapitalfondet svekkes med ca 14 mill kr, mens det benyttes 6,5 mill kr fra drift til investeringer.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 1.tertialrapport investeringsdelen til etterretning.
2. Tilleggsbevilgninger, omdisponeringer, avslutninger av prosjekter og budsjettreguleringer som er omtalt i saken vedtas.

Tor Sommerseth
rådmann

Terje Fjellvang
økonomidirektør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg:

Budsjettreguleringsskjemaer

Det henvises til 1.tertialrapport driftsdelen vedrørende sektorenes tertialrapporter

Bakgrunn for saken :

Denne saken dreier seg kun om investeringsdelen da driftsdelen fremmes parallelt som egen sak. Hovedutvalgene er pålagt tertialvis rapportering til bystyret og denne saken tar utgangspunkt i tertialrapportene fra de respektive sektorer til sine hovedvalg. Forhold som må videre til bystyret er innarbeidet i denne saken. For å begrense omfanget er det forutsatt at generell rapportering om investeringsprosjektenes fremdrift, gjøres i hovedutvalgene. Det er lagt vekt på avvik, dvs overskridelser eller besparelser knyttet til de enkelte prosjekter. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye prosjekter og omdisponeringer i tertialrapporten.

I det etterfølgende er forslag til omdisponeringer, tilleggsbevilgninger og sluttregnskap kommentert. Avslutninger av prosjekter skjer i hovedsak i tertialrapport 2, men enkelte prosjekter er også tatt med i denne rapporten. Ubetydelige korreksjoner, samt tekniske budsjettreguleringer, er kun omtalt samlet og detaljene vil fremgå av forslag til budsjettreguleringer som følger saken som uttrykt vedlegg.

1 Organisasjon og økonomi

Teknisk flytting av investeringsprosjekt:

Investeringsprosjekt knyttet til Kirkelig fellesråd flyttes til nytt gjeldende ansvar.

På bakgrunn av omorganiseringen foreslår rådmannen at følgende prosjekter flyttes fra gamle administrasjonssektoren til økonomisektoren:

- Prosjekt 1138000 Smart Cities (1,5 mill kr til sentral økonomienhet)
- Prosjekt 1150000 Moderniseringsprosjektet (3,39 mill kr til sentral økonomienhet)
- Prosjekt 4600025 BMS datavarehus (0,19 mill kr til sentral økonomienhet)
- Prosjekt 4600029 Takseringsmodul (0,616 mill kr til regnskap)
- Prosjekt 1150010 Tidreg web (-15.384 kr til lønn)

Følgende skal avsluttes og overføres til andre sektorer (alle tall i 1000 kr):

Prosjektnr.	Prosjekt	Regnskap 2010	Budsjett 2010 inkl. ubr.m.fra tidligere år	Avvik	Kommentar
1101039	Portaler 2009-2010	2 596	2 596	0	Avsluttes
1138000	Smart Cities	0	2 000		Til økonomi
1150000	Moderniseringsprosjektet*	1 961	4 354	2 393	Til økonomi
1150001	Skanning inngående fakturaer	466	471	5	Avsluttes
1150003	Elekt.flyt av inndata til "Ansatt"	1 179	1 180	1	Avsluttes
1150005	Digitale skjemaer*	1 376	1 377	1	Kommunik.
1150009	Elektronisk billeddatabase	414	414	0	Avsluttes
1150010	Tidregistrering web	86	86	0	Til økonomi
4600002	Digitalt kommunikasjonsnett	902	902	0	Avsluttes
4600012	Maskiner og utstyr	956	1 094	138	Kontorstøtte
4600013	Sikkerhetsforbedringer it	2 622	3 814	1 192	Endres
4600014	Kapasitetsforbedringer it	5 491	4 646	-845	Finan.av 13
4600016	Ny Doculive-versjon	97	3 014	2 917	Org, IT
4600025	BMS Datavarehus	1 410	1 601	191	Til økonomi
4600026	IP Telefoni	665	665	0	Avsluttes
4600029	Takseringsmodul	85	700	615	Til økonomi
4600031	Samord. av it-systemer KnS	437	189	-248	Org, IT
4600032	Forprosjekt virtuelt rådhus	105	350	245	Org, kom.

4600034	Elektroniske fakturaer	108	120	12	Avsluttes
4600036	Kompetansekartlegging	630	850	220	Org. person.
4600037	Visma Enterprise	1 274	1 295	20	Avsluttes
4600038	ACOS Sosialdata	941	941	0	Avsluttes
4600039	Kristiansandsportalen	37	37	0	Org. kom.
4600041	E-dialog	280	280	0	Avsluttes
4600042	Oppgradering Microsoft	2 504	2 125	-379	Fin. av 13 og avsluttes
9001199	Erstatningsansvar Torvbygget	0	300	300	Org.admbygg
9002000	Ombygging torvområdet	2 886	3 390	504	Org. kontors.
Totalt		29 508	38 791	9 283	

*det ført om lag 400.000 kr i driften som må korrigeres over til investering på disse to prosjektene.

Overforbruk på prosjekt 4600014 og 4600042 finansieres over prosjekt 4600013. Prosjekt 4600013 endres til "IT-kapasitet og sikkerhet". Budsjettmidlene på prosjekt 46000014 overføres til prosjekt 4600013 og avsluttes.

Besparelser på avsluttede prosjekter tilføres kapitalfondet.

Oppgradering av officepakken - IT

Kommunen går inn på en ny avtaleform med Microsoft som innebærer at kommunen kan oppgradere til nyere versjoner av MS Office uten at det hver gang utløses kjøp av lisenser. Dagens avtale med Microsoft har gjort at kommunen har hengt etter i forhold til versjoner. Med den nye avtalen vil kommunen få del i ny funksjonalitet og mulighet til en effektiv utnyttelse av teknologien.

Endringen finansieres ved bruk av prosjektmidler fra Samordning IT (Knutepunkt Sørlandet), IT-tjenestens disp. fond 2,8 mill, og ordinære driftsmidler i IT-tjenesten.

2 Oppvekstsektoren

Prosjekt 9090040 Justvik skole, rehabilitering

Det foreslås å utsette rehabiliteringen av Justvik skole som var forutsatt gjennomført i 2012 innenfor en ramme på 15,27 mill kr. I forbindelse med oppstart av prosjektet i januar 2011 er det foretatt en ny teknisk vurdering av rehabiliteringsbehovet. Gjennomgangen viser at det opprinnelige prosjektet, som baserte seg på PTL-rapporten fra 2007, ikke vil være lønnsomt å gjennomføre. En slik begrenset rehabilitering vil føre til at det om relativt kort tid må gjennomføres en mer omfattende rehabilitering. LCC-analysen (årskostnadsanalysen) som er gjennomført viser at det i et 30 års perspektiv vil være vesentlig mer lønnsomt å gjennomføre en total rehabilitering fremfor løsningen som ligger i vedtatt handlingsprogram. Det foreslås i denne omgang ikke budsjettendringer i 2011.

Forskuttering av spillemiddelprosjekter:

Prosjekt 4710040 Fagerholt skole, hoppbakke i plast

Totalkostnad for prosjektet er anslått til kr. 330.000,- inkludert spillemidler med kr 165.000. Resten finansieres ved egne midler, kommunalt tilskudd samt dugnad og rabatter.

Det forskuddteres spillemidler på prosjekt 4710040 med kr 165.000. Beløpet dekkes ved

bruk av kapitalfondet.

Prosjekt 4710038 Dvergsnes skole, flerbruksanlegg for grunnleggende bevegelse del 2

Totalkostnad for prosjektet er anslått til kr. 380.000,- inkludert spillemidler med kr 190.000. Resten finansieres ved egne midler, kommunalt tilskudd samt dugnad og rabatter.

Det forskuddteres spillemidler på prosjekt 4710038 med kr 190.000. Beløpet dekkes ved bruk av kapitalfondet.

3 Helse og sosialsektoren

Følgende investeringsprosjekt avsluttes:

Prosjekt 4300051 Bil til eldretjenesten – Innkjøp av bil

Bevilgning ble foreslått 2. tertial 2010 i helse- og sosialstyret. Saken skulle også vært tatt med i bystyrebehandlingen pga størrelsen på beløpet. Budsjettendringer innarbeides i forbindelse med foreliggende tertialrapport. Beløpet på 760 000 kr finansieres med midler fra enhetens disposisjonsfond.

Prosjekt 9998000 Institusjoner sektor3-ekstraord

Midler benyttes til ekstraordinære/akutte tiltak i sektoren. Investeringsrammen er økt med 2 mill kr i 2011, hvorav 1,8 mill kr tas i bruk til ulike prosjekter i løpet av året. Prioriteringen av disse midlene er vist nedenfor:

Bil til hjelpemiddelsentralen	375 000
Oppussing Vågsbygd tunet	120 000
Strømme senter, ombygging	510 000
Stener Heyerdahl, oppussing	200 000
Kongsgård oms. tjeneste oppussing	150 000
Valhalla, diverse tilpasninger knyttet til etablering av kortidssykehjem	300 000

4 Kultursektoren

Prosjekt 4482304 – Hånnibanen nytt kunstgress

Saken ble opprinnelig fremmet i 1.tertialrapport for kulturstyret i 2010 og i bystyret med følgende tekst:

Gjenbruk av kunstgress fra Sørlandshallen.

Det foreslås å bevilge brutto 950 000 kr til Hånnibanen hvor man vil benytte utskiftet kunstgress fra Sørlandshallen til ny kunstgressbane på Hånes. Det vil imidlertid kun kreve en kommunal finansiering på 340 000 kr. Dette vil kunne dekkes av besparelser i forbindelse med regnskapsavslutning av 7 idrettsprosjekter i 1. tertialrapport 2010 – henv. til neste sak – og bruk av midler fra rehabilitering av idrettsanlegg. Skolesektoren kan også bidra med 40.000 kr i denne forbindelse.

Det viser seg at tallene man opererte med ikke tok høyde for blant annet spillemidler på kr 600 000 og verdien av kunstgresset slik at reelt bruttobudsjett for prosjektet dermed er 1,8 mill kr og består av følgende poster:

• Verdi av kunstgresset	kr 600 000
• Tilskudd fra Hånes IL	kr 260 000
• Tilskudd fra oppvekstsektoren (skole)	kr 40 000
• Fra idrettsetatens rehabiliteringsmidler	kr 167 000
• Overskudd fra tidligere prosjekter (1.tertial 2010)	kr 133 000
• Forventete spillemidler (1/3)	kr 600 000
Totalt	kr 1 800 000

Rådmannen foreslår at budsjettendringer foretas i samsvar med ovennevnte oppsett.

Prosjekt 4420104 – Kjøp av bil biblioteket

Biblioteket skal i løpet av 2011 gå til anskaffelse av bil som vil bli brukt til oppsøkende tjenester. Det er derfor behov for å gjøre en budsjettoverføring fra drifts- til investeringsregnskapet ved bruk av disposisjonsfond. Budsjett for bilkjøpet er kr 250 000.

Avslutning av prosjekter.

Prosjekter som foreslås regnskapsmessig avsluttet – bruttokostnad per 30.04.2011

Tall i 1 000 kr

		Akkumulert regnskap	Prosjekt-ramme	Avvik
Prosjektnr:	Kulturdirektørens stab:			
4400011	Musikkbinger - kjøp	1 247	1 196	(51)
	Fritidsetaten Vest:	0	0	0
4400009	Vågsbygd kultursenter - inventar/innredning fritidsetaten vest	426	420	(6)
4450003	Ny bil - fritidsetaten vest	231	270	39
	Idrettsetaten:	0	0	0
4481004	Prosjektering Iddaområdet	100	300	200
4483002	Prestheiabanen - garderobe	0	3 530	(3 530)
4485008	Vardåsbanen - utstyr	300	0	(300)
9599000	Svømmehallen - Elvegt.1	741	1 010	270
Totalt		3 045	6 726	(3 379)

Prosjekt 4400011 – Kjøp av musikkbinger

Prosjektet er nå ferdigstilt og klar til avslutning. Prosjektregnskapet viser et lite overforbruk på kr 51 000 som dekkes ved økt statstilskudd på kr 33 000 og bruk av stabens tidligere opparbeidede overskudd (disposisjonsfond) med kr 19 000.

Prosjekt 4400009 – Vågsbygd kultursenter, inventar/innredning Fritidsetaten vest

Siste del av innredning og kjøp av inventar til bydelskontoret som ble tatt i bruk sent på høsten 2009 er nå kommet på plass og prosjektet er klar til å avsluttes. Merforbruket på kr 6 000 dekkes ved overføring fra fritidstjenestens ordinære driftsbudsjett inneværende år.

Prosjekt 4450003 – Ny bil Fritidsetaten vest

Fritidsetaten vest har i løpet av 2010 gått til anskaffelse av ny bil finansiert gjennom "gamle" fritidsetatens overførte driftsoverskudd fra 2009 (disposisjonsfond). Besparelse på prosjektet er kr 39.000, noe som innebærer at bruk av stabens disposisjonsfond reduseres tilsvarende.

Prosjekt 4481004 – Prosjektering Iddaområdet

Det gjenstår kr 200 000 av bevilgningen på dette prosjektet. Prosjektet kan avsluttes og budsjettert låneopptak reduseres tilsvarende.

Prosjekt 4483002 – Prestheiabanen, garderobe

Det ble likevel ikke noen kommunal finansiering (investering) av dette anlegget hvor man heller ble enige om at idrettsklubben skulle stå for utbyggingen og så skulle kommunen

istedenfor yte årlige driftstilskudd til dette for å kompensere for bortfall av kommunal investering. Investeringsbudsjett må derfor nedjusteres med netto restbevilgning på kr 50.000 medregnet en tidligere korleksjon på 3,48 mill kr feilført på Kristiansand Eiendom. Låneopptak reduseres tilsvarende og prosjektet avsluttes. Budsjetterte spillemidler og avsetning til kapitalfond nullstilles også.

Prosjekt 4485008 – Vardåsbanen utstyr

Utstyrskjøpet til Vardåsbanen er nå ferdigstilt med en sluttkostnad på kr 300 000 og dekkes gjennom idrettsetatens rehabiliteringskonto (prosjekt 4485000) og kan dermed avsluttes. Prosjekt 4485000 reduseres derfor tilsvarende.

Prosjekt 9599000 – Svømmehallen, Elvegt.1

Midlene på dette prosjektet har vært brukt i den gamle svømmehallen dersom ufortutsette ting skulle oppstå, for å unngå driftsstans. Prosjektet er klar til å avsluttes og har en gjenstående saldo på kr 270 000 på kulturområdet. I tillegg kommer bevilgning ført under Kristiansand eiendom med kr 625.000. Låneopptak reduseres med samlet kr 895.000.

5 Teknisk sektor inkl. Kristiansand Eiendom

5.1 Teknisk sektor

Prosjekt 5380001 Felles bil- og maskinpark

KIV og Parkeringsselskapet har i felleskap behov for en ny kombinert vaske og feiemaskin. Maskinen er betydelig bedre mht støv og partikler som er nødvendig for renhold av parkeringshus, og som KIV ser betydelige fordeler med å benytte i Kvadraturen og i Markens spesielt. En reduserer behovet for innleie av spyle/vasketjenester, men spesielt reduseres støvmengde betydelig i daglig drift. Partene er enige om å dele på investeringskostnaden og det vil jobbes videre med en avtale for eierskap, driftskostnader og bemanning (fortrinnsvis fra KIV). På KIVs utstyrsbudsjett for 2011 gjenstår i overkant av 2 mill kr, som er tiltenkt utstyrstilpasning for nye aktører på brøytetjenester fra høsten 2011. Dette skal ut på anbud i disse dager, og hvor mange nye aktører en får avgjør om det er midler igjen ved årskiftet. Det foreslås derfor at det kan merforbrukes inntil kr 600.000 på KIVs utstyrbudsjett i 2011 og at dette dekkes inn ved tilsvarende redusert ramme til utstyrskjøp for 2012. Driftskostnader dekkes innenfor dagens driftsbudsjett.

Rådmannen forslår at ingeniørvesenet tilleggsbevilges kr 0,6 mill kr til bil- og maskinbudsjett inneværende år mot at rammen reduseres tilvarende i 2012. Beløpet dekkes ved låneopptak.

Emisjon av aksjekapital i Innoventus AS (Sørlandets kunnskapspark)

Det er forslag om utvidelse av aksjekapital i selskapet. Dersom Kristiansand kommune går inn i samsvar med eksisterende eierforhold er beløpet kr 214.200.

Rådmannen forslår at Kristiansand kommune gjør som de andre offentlige eierne i selskapet og at beløpet eventuelt dekkes innenfor driftsbudsjett/disposisjonsfond hos by- og samfunnsenheten. Beløpet overføres til kommunens kapitalregnskap.

Prosjekt 5935623 Sonestasjon Parkvesenet

Parkvesenets sonestasjon på Tangen er revet og sone sentrum er flyttet midlertidig til møteplassen på Oddernes kirkegård. Dette er for å ivareta HMS inntil en mer permanent løsning er på plass. Enheten ønsker å samlokalisere sone sentrum med gartneriet i Eivind Jarlsgate 6a.

I den forbindelse så trenger vi en bevilgning til etablering og innkjøp av brakker, utstyr, oppgradering av lager, grunnarbeider og diverse håndverker tjenester. Prosjektet har en ramme på 2,25 mill kr inklusiv mva.

Dette medfører at prosjekt 9979010 sonestasjon Ægirsvei (Kristiansand eiendom) skyves ut av perioden og er ikke aktuell før tidligst 2015.

Rådmannen forslår at det bevilges 2,25 mill kr inkl mva til etablering av sonestasjon for parkvesenet på gartneriet i Eivind Jarlsgate. Beløpet dekkes ved låneopptak.

5.2 Kristiansand eiendom

Anskaffelse av båt til vedlikehold og tilsynsoppgaver - småbåthavnområdet

Småbåthavnene har behov for en mindre båt til ettersyn og vedlikehold av småbåthavnen. Kjøpet finansieres med reduksjon av driftsramme.

Prosjektet tilføres kr 186.290 til anskaffelse av båt ved overføring fra driften.

Prosjekt 5200012 Forurensing Bredalsholmen-land

Etter gjennomføring av tiltak i henhold til godkjent tiltaksplan for fjerning av masser m.v. på Bredalsholmen, ga Fylkesmannen pålegg om ytterligere tiltak. Bakgrunnen var at et forurenset område ikke var fanget opp ved første registrering.

Det er nå avklart at massene kan deponeres på Avfall Sørs deponi i Holskogen, noe som gir betydelige besparelser fremfor deponering på Støleheia.

Oppdatert kalkyle viser at det er behov for å styrke budsjettet med kr 160.000.

Fylkesmannen har satt frist til 1. juni 2011 for gjennomføring av resttiltakene og levering av sluttrapport. Vi vil imidlertid søke Fylkesmannen om utsettelse, slik at tiltakene kan utsettes til etter behandling av 1. tertial.

Det foreslås å øke prosjektets ramme med 0,16 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Tilleggskommentar:

Fylkesmannen har også varslet pålegg om at Kristiansand kommune må utbedre bl.a. dokkanlegget på Bredalsholmen for å begrense avrenning av forurenset vann til sjø. Det er uvisst hvilke kostnader dette vil innebære, men ut fra rapportene ser det ut til å kunne bli ganske omfattende. Kristiansand Eiendom mener at dette ansvaret ligger hos veteranskipsverftet. Eier av stiftelsen vil ta initiativ overfor Fylkesmannen for å få en nærmere avklaring av omfang og oppfølging av et mulig pålegg. Eventuelle kostnader for kommunen vil en måtte komme tilbake til.

Prosjekt 9244010 Roligheden gård

Prosjektet inneholder barnehage og bydelssal/gymsal og skal stå ferdig i slutten av mars 2012.

Vi har nå fått kartlagt mesteparten av usikkerheten knyttet til grunnforhold. Dette sett i sammenheng med lavere kontraktssum enn forutsatt, gjør at vi foreslår å redusere prosjektkostnaden med 3 mill kr. Låneopptak foreslås redusert tilsvarende.

Prosjekt 9255020 Torkelsmyra skole, avsetning paviljong

I handlingsprogrammet for 2011-14 ligger dette prosjektet fortsatt inne med en bevilgning på 17,796 mill kr i 2011 og 15,48 mill kr i 2012. Prosjektet med ny paviljong er stoppet, jfr

behandling av skolestrukturplanen og handlingsprogram 2011-14. Det vil bli vurdert å igangsette en reguleringsprosess i 2011 for å forberede for en eventuell framtidig utvidelse av skolen. Dette vil bli tatt opp i neste rullering av handlingsprogrammet.

Bevilgningen i 2011 foreslås nedjustert med 17,296 mill kroner, slik at det beholdes 0,5 mill kroner til planleggingsmidler i 2011. Låneopptak foreslås redusert tilsvarende. Det avklares i HP 2012-15 om beløpet skal overføres til 2012.

Prosjekt 9001060 Rådhuskvartalet

Forprosjektet ble behandlet i bystyret 23.mars d.å. , som godkjenner at prosjektrammen økes med 23 mill kr for å dekke energiløsning, datarom og telefonsentral. Ny prosjektramme blir 485 mill kr. I gjeldende ramme for prosjektet i HP 2011-14 er det forutsatt lånefinansiering. Merkostnaden, 23 mill kr., behandles gjennom den årlige behandlingen av handlingsprogrammet (HP 2012-15). Finansiering av endret periodisering av prosjektet i 2011, 8,62 mill kr., tas opp i forbindelse med 1.tertialrapport.

Det foreslås at eksisterende bevilgning på 39,38 mill kr i 2011 økes med 8,62 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt 9980020 Curlinghall IDDA

I forbindelse med finansieringen av prosjektet, ble det budsjettert med Cultiva-midler på 4 mill kroner. Etter at stiftelsen ble omstrukturert, er det nå "Stiftelsen for Store Kulturanlegg i Kristiansand" som har bevilget midler til prosjektet.

I styremøte 12.april d.å. ble det besluttet å bevilge et tilskudd på 4,6 mill kroner hvorav 4 mill kroner er ment å dekke andel av byggekostnadene for Curlinghallen, mens 0,6 mill kroner er tiltenkt å dekke direkte curlingrelatert utstyr som steiner, koster, sko, ispreparingsmaskin etc. Prosjektet har tidligere fått redusert inventar- og utstyrskontoen fra 6 til 5 mill kroner, og rådmannen vil derfor foreslå at inventartilskuddet fra stiftelsen tilføres prosjekt curlinghall IDDA og prosjektkostnaden økes tilsvarende.

Prosjektrammen foreslås økt med 0,6 mill kr. Beløpet dekkes av tilskudd.

Prosjekt 7000005 Salg av festetomter

Det har vært noe bevegelse i salget av rest festetomter og det er grunnlag for å øke den budsjetterte salgsinntekten. Budsjettert salgsinntekt foreslås økt med 1,0 mill kr. Beløpet avsettes til kapitalfondet.

Prosjekt 5200031 Odderøya 13, Vestre Lasarett – innvendig ombygging

Det ble i 1. tertial 2010 bevilget 3,0 mill kr. til ombygging av Vestre Lasarett for å legge til rette for en langtidskontrakt med Forsvaret. Leieforholdet er ikke lenger aktuelt og bevilgningen bør tilbakeføres.

Det foreslås at avsetningen til prosjektet nedjusteres med 3,0 mill kr. Låneopptak foreslås redusert tilsvarende.

Prosjekt - reguleringsplan på Roligheden m.m

Kristiansand Eiendom er ansvarlig for å leie ut campingplassen på Roligheden.

Ekspedisjonsbygget er i særlig dårlig forfatning og KE ser det som nødvendig å oppgradere / bygge nytt ekspedisjonsbygg. Kostnadene ved dette skulle dekkes inn gjennom økt leieinntekt fra driver av campingplassen. Før nytt ekspedisjonsbygg kan planlegges, kreves det en ny reguleringsplan for området. Viser forøvrig til Byutviklingsstyret vedtak den 30/9-10 i sak 252/10;

1. Byutviklingsstyret anbefaler fortsatt drift av campingplassen på Roligheden på de betingelser som er gitt i saksutredningen.

2. Byutviklingsstyret anbefaler at Roligheden, Fantholmen og Kuholmsbukta tas opp til ny regulering for å eventuelt finne plass til vandrehjem, bobilparkering og camping i tillegg til å sikre de allmenne friluftsjnteressene.

Estimert reguleringskostnad 0,5 mill kr. foreslås tilført prosjektet. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt ny brygge til villaen på Dvergsya

Kristiansand kommune v/Kristiansand Eiendom inngikk 1/5-10 leieavtale med Det Kongelige Slott for villaen på Dvergsya.

Etter at leieobjektet ble tatt i bruk, ble det klart for både leietager og utleier at det er problematisk med den store avstanden mellom leieobjektet og de disponible båtplassene som ligger på den andre siden av øya av både privatmessige grunner og med hensyn til sikkerheten. Adkomsten til sjø er også problematisk i området ved leieobjektet i forbindelse bading og vannaktiviteter. Politiskorten har underskrevet behovet for å ha en mulighet for bryggeanlp nærmere leieobjektet enn det de har i dag for å kunne ivareta sikkerheten på en god nok måte

Prosjektet foreslås tilført midler til ny brygge til villaen på Dvergsya tilsvarende 0,1 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt oppgradering av Frikstad kommunelokale

Utvendig oppgradering av bygget etter at dette er overtatt gjennom egen leieavtale med Randesund Kommunelokales foreninger/lag. Oppgraderingskostnaden er lagt inn som en forutsetning for oppfyllelse av leieavtalen fra kommunens side. Kommunalutvalget er orientert om saken, og om at KE må få dekket oppgraderingskostnaden gjennom tilleggsbevilgning i 1. tertial 2011. Oppgraderings kostnad er estimert til 0,5 mill kr.

Prosjektet foreslås tilført midler med 0,5 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt 9604010 oppgradering av Kristiansand brannstasjon

Kristiansand brannstasjon har behov for akutt oppgradering knyttet til helse, miljø og sikkerhet. Det er avtalt en forskuttering fra Kristiansand kommune. KBR vil nedbetale beløpet med like avdrag over de to påfølgende år (2012 og 2013). Påløpte rentekostnader / omkostninger kommer til fratrek på KBR sin disponible ramme til nevnte utbedring.

Prosjektet foreslås tilført midler med 2,150 mill kr. Beløpet dekkes midlertidig av kapitalfondet.

Prosjekt kjøp av utstyr

Kristiansand Eiendom avd. Byggservice har behov for nytt utstyr i forbindelse med sin drift. Utstyret gjelder kjøp av traktor og lift. Investeringen finansieres ved reduksjon av avdelingens driftsramme.

Prosjektet foreslås tilført 0,75 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved overføring fra drift.

Prosjekt 7000000 (strategisk eiendomskjøp) Fjellanlegg Hamreheia – Eivind Jarls gate 28 - kjøp

Fjellanlegget i Eivind Jarls gate er tidligere brukt som tilfluktsrom og lager for Sivilforsvaret. Eiendommen eies av Staten med 2/3 og av Kristiansand kommune med 1/3. Staten har avvirket sin virksomhet på stedet og deres andel av eiendommen er lagt inn i avhendings-

prosjektet til Skifte Eiendom. Skifte har gitt Kristiansand kommune tilbud om å kjøpe ut statens andel.

Etter at sivilforsvaret flyttet ut har Kristiansand Eiendom lagret mye gjenbruksmateriell i Hamreheia. Anlegget blir også benyttet av Byggservice til reparasjonsarbeid og lignende som må utføres innendørs. Byggservice serviceteam har maskiner stående her for bruk i deres virksomhet. Utstyr fra småbåthavnene blir tatt inn her for reparasjon, spesielt på vinterstid. KE har investert i fjellhallen, bl.a. i ventilasjonsanlegg, for å tilrettelegge for denne bruken. Hamreheia inngår med andre ord i dag som en viktig del av Byggservice' virksomhet, og det vil være vanskelig å finne tilsvarende lokaler innenfor kommunens eiendomsmasse dersom anlegget skulle fraflyttes. KE vil derfor anbefale at kommunen erverver den statlige delen av eierskapet. Dette også fordi kjøpet på lang sikt kan være strategisk gunstig for kommunen.

Verdien av Statens andel er taksert til kr 2.404.000. I tillegg kommer gebyrer og avgifter med kr 64.000.

Kristiansand Eiendom har tilgjengelig 1,0 mill kr. på konto for strategisk kjøp. Behovet for tilleggsbevilgning er 1,47 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt 7000000 – salg av eiendom

Det er budsjettert inn salgsinntekter knyttet til salg av grunn, Hamresanden – gnr. 98 bnr. 293, inneværende år med 15,0 mill kr.

Kjøper har vært uenig i takstgrunnlaget. For å komme i mål med forhandlingene har KE tilbudt betalingsutsettelse til 2012. Bakgrunnen er at utbygger har problemer med å finansiere kjøpet før første byggetrinn står ferdig. Til gjengjeld stiller utbygger bankgaranti for innbetaling av kjøpesummen, som er avtalt til 14,5 mill. kroner.

Inntektsrammen til prosjekt 7000000 – salg av eiendom foreslås redusert med 15,0 mill kr. Budsjettert avsetning til kapitalfondet reduseres tilsvarende.

Prosjekt Sjølystveien – rekkefølgekrav til Kilden – omregulering

Kilden IKS har et rekkefølgekrav om at et tilliggende friområde skal opparbeides før det gis brukstillatelse til bruk av Kilden. Sjølystveien eiendom AS fester arealet av Kristiansand Havn. På arealet har Sjølystveien eiendom AS etablert flere parkeringsplasser. Disse plassene må erverves dersom arealet skal opparbeides som friområde i henhold til gjeldende plan.

Saken er forelagt kommunalutvalget som orienteringssak. Kommunalutvalgets holdning er at området bør omreguleres slik at antall parkeringsplasser som må erverves reduseres mest mulig. Det forutsettes at kommunen bidrar til dette.

Teknisk direktør har tillagt reguleringsoppgaven til KE. Kostnaden for arbeidet anslås til 200 – 250 tusen kroner. Kilden tilbyr å dekke 50% av kostnaden.

Det foreslås bevilget kr 0,125 mill kr. til formålet. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Prosjekt 5200028 forurenset jord

Prosjektet innebærer fjerning av forurensete masser fra barnehager.

Det er bevilget midler fra Klima og Forurensingstilsynet for å ferdigstille prosjektet. Det anbefales å øke prosjektrammen med kr 517.880 finansiert med økt tilskudd.

Prosjekt 9953001 Brannsikring kommunale bygg – teknisk justering

Det foreligger en bevilgning til brannsikring av kommunale bygg. Noe av denne bevilgning skulle vært tilført et brannsikringsprosjekt på Samsen. For å rette opp i dette foreslås det en flytting av budsjettmidler fra prosjekt 9953001 til prosjekt 9440010 (brannsikring Samsen).

Prosjekt 9440010 foreslås tilført kr 195.191 fra prosjekt 9953001.

Prosjekt 9978201 Gjestehavna – utvidelse

Reguleringsarbeidet pågår i tråd med plan og utredningsprogram. Utleggelse på høring er nært forestående. Med tanke på senere utvikling av gjestehavna er det viktig å få dette plangrunnlaget på plass. Kostnadene ved planarbeidet vil imidlertid bli høyere enn kalkulert. Dette skyldes bl.a. endringer i plan- og bygningsloven pr. 01.07.2010. Disse medførte en mer omfattende og krevende planprosess. I tillegg kommer økte behandlingsgebyr ved plan- og bygningsetaten. Det må også tas høyde for mulige tilleggsutredninger som følge av høringsrunden.

Det foreslås å styrke budsjettet med 0,5 mill kr. Beløpet foreslås dekket ved låneopptak.

Småbåthavner – teknisk justering

Det er tidligere budsjettet brukt mer av driftsreguleringsfondet til småbåthavnene enn det som står igjen på det aktuelle fondet. Det legges opp til at det ryddes opp i dette forholdet. Fondet benyttes til investeringer slik at det gjenstår ca 0,5 mill kr som en buffer til å saldere årlig drift i forbindelse med årsoppkjørene. Forslaget innebærer at det av dette disposisjonsfondet benyttes 5,356 mill kr til investeringer, noe som er 3,955 mill kr lavere enn budsjettet. Videre har vi behov for å overføre til småbåthavnenes kapitalfond 0,850 mill kr for å dekke forventet underskudd fra investeringsprosjekter som avsluttes i denne tertialrapporten.

Samlet beløp som foreslås finansiert på annen måte blir dermed 4,805 mill kr. Det er et forventet overskudd på mudringsprosjektet (ikke budsjettet inntekt på 3,0 mill kr). Dette overskuddet budsjettreguleres vekk fra prosjektet og brukes til å dekke forpliktet finansiering fra reguleringsfondet.

Resterende beløp 1,805 mill kr dekkes ved økt låneopptak.

Ytterligere følgende prosjekter foreslås redusert i 2011:

Prosj.nr	Prosjektnavn	Overføres til 2012
5200032	Energiprogram – fase 2	3 mill kroner
5200034	Energiprogram – videreføring av fase 1	2 mill kroner

9 Skatt, rammetilskudd og finans

Egenkapitalinnskudd KKP

Kristiansand Bompengeselskap er pr.31.12.2010 registrert til å ha et innskuddsbevis (innskutt kjernekapital) i pensjonskassen med kr.1.303.573. En eventuell tilbakebetaling av dette kapitalinnskuddet er lite ønskelig fra pensjonskassens side, og må i tilfelle uansett godkjennes ved at det sendes særskilt søknad om slikt til Finanstilsynet. Rådmannen anbefaler derfor at kommunen kjøper det aktuelle innskuddsbeviset fra Kristiansand Bompengeselskap A/S og at årets planlagte innbetaling til KKP reduseres tilsvarende.

Konsekvensen for pensjonskassen vil være at ny innbetalt kjernekapital kun blir på 8,7 mill. kr. Styret i KKP har i møte 10.05.2011 gitt sin tilslutning til den skisserte løsningen.

Avdrag på utlån

I forbindelse med etableringen av KBR, ble det avtalt at utstyr og biler som selskapet overtok fra kommunen skulle nedbetales over et visst antall år. Ved en feil er det blitt budsjettert i driften med et noe for høyt avdragbeløp. Korrekt beløp som skal føres i investeringsregnskapet er kr 816.371 i 2011. Det foreslås budsjettjustering med kr 816.000. Beløpet avsettes til kapitalfondet.

Kapitalnedsettelse Avfall Sør Næring AS

Årsregnskapet for 2010 skal behandles på styremøte 27.05.2011. Det er styret som foreslår utbytte til generalforsamlingen. Daglig leder i Avfall Sør Næring AS sier i e-post 12.05 at administrasjonen vil fremme forslag til styret om et utbytte på 6 mill kr for 2010. Kristiansand kommunes andel er 73,3 %.

Det er budsjettert med utbytte i driften på 3,665 mill kr ut fra et utbytte på 5 mill kr. Samlet overføring til Kristiansand ventes å bli ca 4,4 mill kr, hvorav bare 1,47 mill kr vil bli ført i driften. Resterende beløp 2,93 mill kr vil komme som følge av kapitalnedsettelse og forutsettes å høre til i investeringsregnskapet. Beløpet foreslås avsatt til kapitalfondet. Fordelingen på drift og investering kan bli justert, slik at rådmannen vil vurdere å foreslå justering også i 2. tertialrapport.

Kapitalnedsettelse Agder Energi

Det er budsjettert med utbytte i driften på 42,273 mill kr og et utbytte i investeringsbudsjettet på 5,3 mill kr. Utbyttet på 5,3 mill kr som er budsjettert i investeringsbudsjettet vurderes nå til å tilhøre driften og beløpet kan deretter overføres til investeringsbudsjettet. Samlet utbytte er kr 19.000 lavere enn opprinnelig budsjettert, noe som svekker avsetningen til kapitalfondet tilsvarende.

Utlån til Vågsbygd Samfunnshus/Vågsbygd kultursenter

Rådmannen skrev i 1. tertialrapport investeringer i 2010 følgende:

"Bystyret har i sak 119/05 gitt rådmannen fullmakt til å gi Vågsbygd Samfunnshus BA lån på inntil 50 mill kr. Det er inngått låneavtale, men beløpet er ennå ikke utbetalt. Da kommunen selv har behov for midlene, anbefaler rådmannen primært at samlet lånebehov dekkes ved banklån, evt med kommunal garanti. Rådmannen kommer tilbake til forholdet i egen sak."

Styret har besluttet å benytte seg eksisterende lånetilsagn supplert med tilleggslån der det vil bli søkt om kommunal garanti. En slik garanti vil bli behandlet som egen sak i bystyret.

Kjøp av transportmidler

Det skal bli vurdert om kjøp av transportmidler, i hovedsak til helse- og sosialsektoren, vil være mer gunstig økonomisk enn dagens leasingordning. Det legges opp til å anskaffe biler i 2011 til en samlet kostnad på inntil 30 mill kr. Beløpet dekkes ved låneopptak. Hvis

vurderingen likevel skulle medføre at dagens leasingordning heller bør videreføres, vil rådmannen foreslå at bevilgningen reverseres i forbindelse med 2. tertialrapport.

Låneopptak

I den grad det tidligere i saken ikke er kommentert annen finansiering av de enkelte prosjekter, vil samlet økt finansieringsbehov måtte dekkes ved låneopptak.

Nye lån i 2011 nedbetales over 30 år, dvs noe raskere enn maksimal nedbetalingstid som er om lag 34 i år i inneværende år. Rådmannen er i finansreglementet delegert fullmakt til å godkjenne rentebetingelsene og undertegne lånedokumentene.

Punkt 67/11: Sommerfullmakt til ordføreren 2011.

Dato: 08.06.2011
Saksnr.: 201109860-1
Arkivkode E: 044
Saksbehandler: Arnhild T. Egeland

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
15.06.2011

Sommerfullmakt til ordføreren 2011.

Kommunelovens § 9 nr. 5 lyder: *"Kommunestyret og fylkestinget kan gi ordfører og fylkesordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning."*

I møte 4. juni 2008 delegerte Bystyret til Formannskapet å gi fullmakt til ordfører/fungerende ordfører til å treffe avgjørelser som ikke er av prinsipiell betydning i sommerens møteferie i medhold av kommunelovens § 9 nr. 5.

Fordi det fra tid til annen er behov for å få tatt avgjørelser i ferietiden og det er vanskelig å sammenkalle de politiske organene, foreslås det at ordfører/fungerende ordfører gis fullmakt til å treffe avgjørelser som ikke er av prinsipiell betydning i møteferien.

Forslag til vedtak:

1. I henhold til delegert myndighet fra Bystyret gir Formannskapet ordfører/fungerende ordfører fullmakt til å treffe avgjørelser i saker som ikke er av prinsipiell betydning i møteferien fra og med 23. juni til og med 22 august 2011 i medhold av kommuneloven § 9 nr. 5.

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Org.direktør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: Ingen